

Roots@Groningen

VOORHEEN HUPPELDEPUP

Afdelingsorgaan Nederlandse Genealogische Vereniging
Afdeling **Groningen** - jaar **2009** - jaargang **16** - nr. **2**

Roots@Groningen

wordt uitgegeven door de NGV (Nederlandse Genealogische Vereniging) afdeling Groningen en verschijnt drie keer per jaar.

Abonnementen

Roots@Groningen wordt gratis toegestuurd aan de leden van de NGV afdeling Groningen.

Overige leden van de NGV kunnen zich abonneren middels een bijkomend of gezinslidmaatschap (à € 9,00 per afdeling/lidmaatschap) van de afd. Groningen.

Dit kunt u aanvragen bij de landelijke ledenadministratie: NGV, Postbus 26, 1380 AA te Weesp.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de afdelingssecretaris.

Andere belangstellenden kunnen een los abonnement nemen op Roots@Groningen door overmaking van een bedrag van € 9,00 op girorekening 556 30 62 t.n.v. NGV afdeling Groningen te Ten Boer onder vermelding van 'Abonnement Roots@Groningen'.

Opzeggen van losse abonnementen schriftelijk **vóór 1 november** van het lopende jaar.

Oude nummers en jaargangen

Losse nummers 2005 t/m 2008 kosten € 3,00 en volledige jaargangen € 9,00, inclusief porto.

Losse nummers van eerdere jaargangen, voor zover voorradig, kosten € 1,00 per stuk en volledige jaargangen € 2,00. Dit alles bij afhalen en dus exclusief porto.

Deze kunnen besteld worden door het verschuldigde bedrag over te maken op de hierboven genoemde girorekening o.v.v. de gewenste nummers en/of jaargangen.

Schrijvers-exemplaren

Schrijvers van artikelen krijgen een auteursexemplaar. Meerdere exemplaren te verkrijgen tegen een gereduceerd tarief, mits vooraf aangevraagd.

Kopij voor Roots@Groningen

Kopij voor het volgende nummer **uiterlijk half juli 2009** toesturen aan het redactieadres:

Snelliusstraat 28, 9727 JN Groningen

of via e-mail redactie@groningen.ngv.nl.

Enige spelregels

- Auteurs van artikelen en genealogische publicaties geven door het inzenden toestemming tot publiceren in zowel Roots@Groningen als op de website van de NGV-afdeling Groningen, tenzij de auteur bij inzending uitdrukkelijk een voorbehoud maakt.
- Het spreekt vanzelf dat kopij grotendeels betrekking dient te hebben op Groningen.
- Bij voorkeur insturen via e-mail, op floppy (met een afdruk) of duidelijk geschreven/getypt.
- Hoewel we uiteraard blij zijn met elke inzending, worden meerdere bijdragen van één inzender verspreid over diverse nummers van Roots@Groningen.
- Artikelen kunnen door de redactie (na overleg met de auteur) worden bewerkt/ingekort.

Verantwoordelijkheden

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de stukken die zijn voorzien van een naam.

De redactie behoudt zich het recht voor artikelen te weigeren, te redigeren, in te korten en enigszins aan te passen evt. in samenspraak met de schrijver van het artikel.

Eerder en elders gepubliceerde artikelen worden niet geplaatst.

Artikelen worden opgenomen in volgorde van ontvangst en/of belangrijkheid, dit alles ter beoordeling van de redactie.

Advertenties

Indien u een advertentie wilt laten opnemen in de volgende Roots@Groningen, wordt u uitgenodigd te informeren naar de zeer interessante advertentietarieven bij de penningmeester.

Advertenties met een genealogische inhoud (door de redactie te bepalen) en een lengte van maximaal 10 regels kosten € 5,00 voor leden en € 8,50 voor niet-leden. Maximaal één plaatsing per jaar. Indien gewenst kan de advertentie tevens op het "prikbord" van onze website worden geplaatst voor € 2,50 extra. Totaal derhalve voor € 7,50, resp. € 11,00.

Website NGV afdeling Groningen:

<http://groningen.ngv.nl>

Inhoud Roots@Groningen

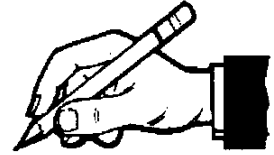
Voorwoord	33
Mededelingen	33
Zilveren spelden uitgereikt	34
Afdelingsprogramma + Agenda	35
Jaarverslag 2008 (kort)	36
Bestuur en Beleid	39
Genealogisch voorstellen.	40
Hobby uit hobby + De foto van:	
Wil Schackmann.	42
Naamslijsten XX, Schippersgilde	
Pekela, 1740	44

mei 2009, jaargang 16 nr. 2

Vernoeming met vol patroniem	45
Raadsel Catharina Adelheid	46
Venijn in de appeldebrie	48
Huwelijken Wirdum 1782-1813	50
Pinkster(boer), Niks, Mooibroek.	52
Tathe gestrand in Groningen	54
Schipbreuk bark Jantje	56
Allemaal digit@@l (nr. 27)	60
Boekenrubriek	64
Nieuws van de archieven.	66
Vragenrubriek	67

Voorwoord

Johan Waterborg, redacteur

Het genealogisch seizoen is weer volop begonnen. De eerste drie lezingen van 2009 heeft onze afdeling samen georganiseerd met de Vereniging Stad & Lande, en met de Groninger Archieven natuurlijk. Het thema 'drie eeuwen werk en inkomen' was wel heel actueel in deze tijd van recessie en crisis. Wie de lezingen bijgewoond heeft kan vaststellen dat ons economisch ongemak ook maar relatief is. Zeker vergeleken bij de problemen waar onze voorouders zich voor geplaatst zagen wanneer zij hun werk niet langer konden doen. Dat het om een gecombineerde lezingenreeks ging was duidelijk te merken aan de bezoekersaantallen. Voor de organiserende verenigingen was het prettig om te zien dat de georganiseerde lezingen zo goed bezocht werden.

Dat laatste kan zeker niet gezegd worden van de afdelingsledenvergadering van 7 april jl. De bestuursleden zijn er wel aan gewend dat de opkomst voor een dergelijke vergadering niet bepaald overweldigend is. Toch zijn deze bijeenkomsten meer dan een 'moetje' waartoe de NGV-statuten ons verplichten. U wordt als NGV-lid in de gelegenheid gesteld om uw ideeën te kennen te geven over, bijvoorbeeld, de richting waarin de NGV zich de komende jaren kan ontwikkelen. Niet onbelangrijk zou ik toch denken.

Dan willen wij de website www.hetverhaalvangroningen.nl kort onder uw aandacht brengen. Op deze site wordt door middel van verhalen en herinneringen het cultureel erfgoed in Groningen gepresenteerd. Het gaat om verhalen over bijvoorbeeld historische objecten, kerken, gebeurtenissen, streektaal, monumenten, het Groninger landschap, maar ook over families en voorouders. Ook uw bijdrage, lang of kort, is welkom. Neem eens een kijkje op deze site en stuur uw bijdrage op; het Verhaal wacht met smart op uw verhaal.

In Roots nr.1 van 2008 heeft u kunnen lezen over het project Genetische Genealogie in Nederland. Dit project krijgt nu een vervolg waardoor u nog eens de kans krijgt om mee te doen. Kijk voor meer informatie op onze site <http://groningen.ngv.nl>.

Dan ter afsluiting nog dit: na 16 jaar trouwe redactiedienst heeft Antonia Veldhuis besloten dat het welletjes geweest is. Zij zal de redactie na het samenstellen van de laatste Roots van dit jaar verlaten. Antonia is een redactielid van het eerste uur, over haar vertrek meer in de volgende Roots@Groningen.

Het vertrek van Antonia betekent, dat er na het verschijnen van de volgende Roots plaats is voor een nieuw redactielid. Als het u / jou leuk lijkt om mee te helpen bij het samenstellen en verzendklaar maken van ons afdelingsblad, aarzel dan niet om contact op te nemen met één van de redactieleden.

Knipseldienst

Frans Renssen

Willen diegenen die nog advertenties van familieberichten uit de Noordelijke streekkranten klaar hebben liggen om mij te doen toekomen, deze nú aan mij sturen of bezorgen. Binnenkort ga ik weer naar het NGV-centrum in Weesp met de samengevoegde alfabetische collectie geknipte advertenties uit het Noorden. Ik ontvang onlangs een grote verzameling familiedrukwerk. Ook dat is zéér welkom!

Zilveren speld voor Antonia Veldhuis en Joop van Campen

Vrijdagmiddag 24 april jl. waren zo'n 15 NGV-bestuursleden, redactieleden en enkele belangstellenden in de vergaderzaal van de Groninger Archieven verzameld voor een "Bijeenkomst met verrassend karakter". Zo werd het tenminste op de website van de afdeling omschreven.

Nadat alle aanwezigen voorzien waren van koffie of thee en een stevige plak Groninger notenkoek, begon voorzitter Gert Zuidema zijn verhaal. Hij benadrukte het belang van enthousiaste vrijwilligers voor een vereniging als de NGV. Vrijwilligerswerk is niet vrijblijvend: men zet zich er serieus voor in. En met een afdelingsblad en -website presenteer je je als afdeling. Al gauw bleek de aanleiding voor deze bijeenkomst. De uitreiking door Menno de Lange, die het hoofdbestuur van de NGV vertegenwoordigde, van een Zilveren NGV-Speld aan twee leden van onze afdeling: Antonia Veldhuis en Joop van Campen.

De eerste speld werd uitgereikt aan mevrouw **Antonia Veldhuis**. Vanaf begin jaren '90 was zij actief binnen de afdeling: als bestuurslid (tot februari 2000) en vanaf 1994 in de redactie van het toen nieuwe afdelingsblad HuppelDePup. Zij is de vormgeefster van van dit blad, en levert regelmatig bijdragen hiervoor, zoals de vaste rubriek "Allem@@l digit@@l".

Bovendien was en is zij vaak present op genealogische en andere dagen in de stand van onze afdeling. En daarvoor ontwierp zij menigmaal posters, badges etc.

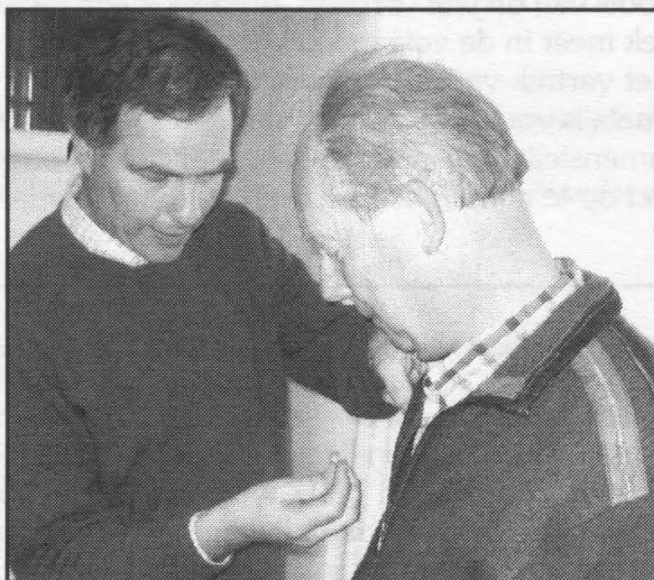
De tweede speld werd uitgereikt aan een verraste **Joop van Campen**.

Vanaf 1994 redactielid voor HDP, werd hij al snel gevraagd voor een bestuursfunctie. Op 11 februari 1999 volgde hij Anders Daae op als voorzitter van de afdeling Groningen.

Twee landelijke genealogische dagen (2001 in Stadskanaal en 2008 in Groningen) werden onder zijn bewind gehouden. Verder zorgde hij voor goede contacten met de Groninger Archieven. Als voorzitter was hij geen generaal die bevelen uitdeelde, maar meer een strateeg, die overleg met anderen hoog in het vaandel had staan.

Boven: Antonia Veldhuis
Onder: Joop van Campen

V.l.n.r. Nell Elema, Henk Hartog, Antonia Veldhuis,
Frans Rensen en Joop van Campen

Onze afdeling kent nu vijf dragers van de Zilveren Speld. U ziet ze op het groepsportret hiernaast.

Het ontvangen van een Zilveren Speld is niet voor iedereen weggelegd. Hoe exclusief het gezelschap van spelddraggers is kunt u zien op de "Erelijst van de NGV": www.ngv.nl/NGVinfo/erelijst.

Verslag: Henk Hartog
Johan Waterborg
Foto's: Klaas Niemeijer

Afdelingsprogramma en agenda

Afdelingsprogramma

Alle afdelingsbijeenkomsten in deze periode vinden plaats in de **Groninger Archieven, Cascadeplein 4 te Groningen**, in het verlengde van het Hoofdstation tussen het Emmaviaduct en het Hoornsediep; vijf minuten lopen vanaf bus- en NS-station. Toegang is gratis.

Ten tijde van het verschijnen van deze Roots@Groningen was het programma voor het komende najaar slechts gedeeltelijk bekend.

Nieuwsgierig naar de andere data en onderwerpen? Kijk dan de volgende maanden eens op onze website <http://groningen.ngv.nl>.

Eén lezing staat al wel vast, en die vindt u hieronder.

Zaterdag 12 december 2009

Aanvang : 13.30 uur (archief geopend van 10-16 uur)

Thema : *De King's German Legion*

Spreker : dhr. Jos Kaldenbach

De King's German Legion (1803-1815) werd door koning George III, die ook Keurvorst van het grote koninkrijk Hannover was, opgericht om Hieronymus (Jerome) Napoleon (broer van onze Lodewijk) te verdrijven. Het werd een Europees huurleger, met o.a. 771 man uit de Nederlanden. Daaronder waren ook Groningers, waarvan er een aantal tijdens de lezing voorbij zullen komen.

Agenda

16 mei Landelijke Genealogische Dag 2009 van de NGV in de Wilhelminakerk, Blekersdijk 41 te Dordrecht. Van 10-16 uur. Zie voor programma etc. www.ngv.nl/GDD [let op ! hoofdletters].

Jaarverslag 2008 (verkort)

Ledenbestand

Ledenbestand van de afdeling per 31 december 2008: 492 leden en 104 bijkomende leden. Het ledenbestand van de afdeling is in 2008 licht gestegen.

Bestuurssamenstelling per 1-1-2009 en bestuurswijzigingen in 2008

Dhr. **G. Zuidema**, voorzitter/afdelingsafgevaardigde, volgens rooster aftredend in 2010; dhr. **E.F. van der Laan**, secretaris/plaatsvervangend afd.afgevaardigde, volgens rooster aftredend in 2011; dhr. **H. Boels**, penningmeester, volgens rooster aftredend in 2011; dhr. **J.A.P. Waterborg**, lid/ PR, volgens rooster aftredend in 2010.

Van de in 2008 aftredende bestuursleden stelden de heren J.W.H. van Campen en R. Ploeger zich niet herkiesbaar. Zij zijn op de voorjaars-ALV respectievelijk door de heer G. Zuidema in de functie van voorzitter en de heer E.F. van der Laan als secretaris opgevolgd. De heer H. Boels is benoemd tot penningmeester. Het bestuur vergaderde in het verslagjaar acht maal, afwisselend bij de bestuursleden thuis.

Ondersteunende diensten in 2008

CALS (Coördinator Afdeling Leden Service): dhr. T.K.J. Wagenaar;

Knipseldienst: dhr. F. Renssen; **PR** (voorheen DIP): dhr. J.A.P. Waterborg;

Redactie Roots@Groningen: dhr. H.J.E. Hartog, dhr. K. Niemeijer, mw. A. Veldhuis en dhr. J.A.P. Waterborg;

Webmaster: dhr. M. Glas, in mei 2008 opgevolgd door dhr. J.J.T. Wagenaar.

Afdelingsactiviteiten

In het verslagjaar werden zes lezingen georganiseerd.

13 februari	Genealogische bronnen van vóór 1600, door dhr. R.H. Alma
8 maart	De DNA-route in de genealogie, door drs. T. van Gestel
12 april	Vererving van de familienaam in vrouwelijke lijn, door ir. R.A.J. Dix
24 september	Cherchers en pagtenaren, door dhr. B. Poppen
15 oktober	Digitaal onderzoek naar varende voorouders, door dhr. J. Leinenga
8 november	Inventarisatie van egodocumenten, door dhr. G. Blom

De afdelings-leden-vergaderingen vonden plaats op 8 april (13 leden aanwezig) en op 4 november (7 leden), beide in RHC Groninger Archieven.

Deelname aan externe bijeenkomsten

De heren G. Zuidema en E.F. van der Laan hebben op 26 april en 29 november als afdelingsafgevaardigde, resp. plaatsvervangend afdelingsafgevaardigde deelgenomen aan de Algemene Vergadering; beide vergaderingen werden gehouden te Utrecht.

Contactdienst (CALS)

De meeste mensen vinden zo langzamerhand zelf hun eigen weg wel via de website van de NGV en het daar te vinden Cals-bestand en nemen deze zelf door.

Roots@Groningen

In het verslagjaar verscheen de 15^e jaargang van ons afdelingsblad. Opnieuw drie nummers, samen 100 pagina's A5, waaraan toegevoegd een inhoudsopgave en jaar-index van 8 pagina's.

De oplage bestaat uit circa 810 exemplaren. 492 exemplaren zijn verzonden aan leden en 104 aan de bijkomende leden. Aan het eind van het verslagjaar waren er 104 (betalende) abonnees. Na verwerking van alle mutaties over het gehele jaar betekent dit een toename van 15 leden/abonnees.

Exemplaren werden verzonden aan diverse instellingen (zoals archieven en ruilabonnementen) en aan NGV-afdelingen en -hoofdbestuursleden. De redactie kwam drie keer in vergadering bijeen. Ook waren er drie werkavonden, waarop het blad verzendklaar werd gemaakt.

Knipseldienst

Een aantal knippers bezorgen nog steeds enveloppen met geknipte advertenties. In het afgelopen jaar is er een nieuwe knipster bij gekomen voor het Westerkwartier. Ook in de Kanaalstreek heeft zich een nieuwe knipster gemeld. De knipseldienst mist nog advertenties uit kerkelijke bladen. Naast het 'Dagblad v.h. Noorden' zijn er niet veel streekbladen meer overgebleven.

Public Relations

In 2008 hebben in onze regio de volgende evenementen plaatsgevonden:

- 10 maart Dag van de Noord Groninger Geschiedenis te Appingedam
- 24 mei Landelijke Genealogische Dag te Groningen; zie ook hieronder
- 6 september Ahnentor te Nordhorn (D)
- 27 september Mernedag te Kloosterburen
- 4 oktober Friese Genealogische Contactdag te Leeuwarden
- 11 oktober Dag van de Groninger Geschiedenis te Groningen

Leden van de vaste standbezetting hebben de afdeling op deze evenementen vertegenwoordigd. Op de Genealogische Dag waren vele vrijwilligers behulpzaam.

Bij het Veenkoloniaal Museum in Veendam is een stapel folders van de NGV neergelegd. Deze meeneemfolders zijn een welkome eerste kennismaking van de geïnteresseerde bezoeker met de NGV. In samenwerking met de Openbare Bibliotheken en het RHC Groninger Archieven zijn een aantal workshops gehouden voor geïnteresseerden in genealogie te Delfzijl en Winschoten.

Website

Het jaar 2007 is voor de afdelingswebsite een jaar geweest met een bevredigend bezoekersaantal, rond de 100 per dag; van 2008 zijn geen gegevens bekend door de overgang naar de landelijke website, maar inmiddels is een teller aan de site toegevoegd om bezoekers te registreren.

Genealogische Dag 2008 (GD 2008)

De GD 2008 is gehouden op zaterdag 24 mei 2008 in de Der Aa-kerk te Groningen. Het thema was "Groningen en graan".

Door het Organisatie Comité Genealogische Dag (OCGD) is gedurende anderhalf jaar gewerkt om deze dag mogelijk te maken. Met vier personen vanuit de afdeling en daarbuiten en met Menno de Lange als HB-lid had het comité voldoende leden om haar taken te kunnen uitvoeren. De locatie in de binnenstad van Groningen was een goede keuze, maar was wel gehorig tijdens het officiële gedeelte en de lezingen.

Lezingen werden verzorgd door prof. P. Kooij en O.S. Knottnerus en als derde was er een nagespeeld conflict "Bier en boosheid in Enumatil", een lichtvoetige benadering van onenigheid tussen Stad en Ommeland. Van de informatiemarkt, de excursies (een stadswandeling en museumbezoek) en twee workshops werd druk gebruik gemaakt.

Het derde Groninger Kwartierstatenboek en een CD-rom van het eerste Kwartierstatenboek werden uitgebracht op deze dag.

Een van de doelstellingen van de OCGD was het aantrekken van nieuwsgierigen door middel van berichten in het Dagblad van het Noorden, diverse huis-aan-huis bladen en een interview op OOG-radio. Daardoor waren er naast de 184 betalende NGV-leden in de middag bijna 130 betalende bezoekers.

Het Veenkoloniaal Museum in Veendam . . .

het meest verrassende museum van het noorden !

Sinds oktober 2004 zitten wij in het nieuwe Cultuurcentrum Van Berestejn.
Onze permanente expositie over de Veenkoloniën
is geheel aangepast.

Wij kunnen nu op professionele wijze uw familiereünie
of personeelsuitje verzorgen.

Ook verzorgen wij lezingen over bijv. Vervening in het noorden,
Kapiteinsvrouwen aan boord, Van Snabbeschuit tot Coaster
of over de Landbouw / Industrie.

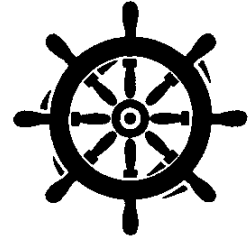
Veenkoloniaal Museum

Museumplein 5, Veendam, tel 0598 364224
www.veenkoloniaalmuseum.nl

Van de bestuurstafel, B + B (Bestuur en Beleid)

Gerit Zuidema, afdelingsafgevaardigde

In deze rubriek gaat het meestal over het landelijke bestuur en beleid van de NGV. De Algemene Vergadering van de NGV op 25 april jl. is in dat opzicht statutair een verplicht nummer. Het gaat om mededelingen en verslagen van het bestuur, over het bestuur en het gevoerde en te voeren beleid.

In algemene en financiële verslagen legde het bestuur verantwoording af over de gang van zaken in 2008 en de afgevaardigden mogen daarover namens hun afdeling of op persoonlijke titel hun mening geven.

Op voorstel van de kascommissie werd het financiële beleid van het hoofdbestuur en het door de penningmeester gevoerde beheer goedgekeurd. Een paar voorstellen werden door de penningmeester overgenomen, waaronder een andere wijze van verslaggeving van inkomsten en uitgaven van de afdeling Computergenealogie.

De voorzitter deelde mee dat het ledenaantal licht gestegen was. Maar uit het verslag van de secretaris bleek, dat er geen leden waren geroyeerd en dat hadden er ongeveer 100 moeten zijn, zodat er per saldo helaas toch een afname was en minder contributie ontvangen was dan verwacht.

Leden die zich zeer hebben ingespannen voor de NGV krijgen meestal een zilveren speld en er waren bij het lijstje namen ditmaal twee leden van onze afdeling. Staande de vergadering werd mevr. Greveling, die al vele jaren de ledenadministratie bijhoudt, benoemd als erelid; ze had al een gouden speld.

Over het bestuur valt te melden dat de heer H.R. Elenbaas aftredend was en zich niet herkiesbaar had gesteld en hij werd hartelijk bedankt voor zijn inbreng en deskundigheid. De penningmeester M.J. de Lange was aftredend maar herkiesbaar en werd met acclamatie herkozen.

Van een paar afdelingen en een groep betrokken medewerkers (IT en PR) waren brieven binnengekomen, waarbij het er vooral over ging of de afdeling Computergenealogie (CG) als functionele afdeling nog wel bestaansrecht heeft. De computer is bij genealogie vrijwel onmisbaar en algemeen ingeburgerd en het was de briefschrijvers niet duidelijk wat de toegevoegde waarde van de afdeling CG hierin nog is. De afdeling ontplooit weinig activiteiten, het blad is al een tijd niet verschenen en als andere afdelingen op dit gebied iets doen, doen ze dat steeds vaker samen met de HCC-genealogiegroep. Uit het jaarverslag van de secretaris bleek dat diverse IT-activiteiten, zoals de website en digitalisering van het Verenigingscentrum, buiten de afdeling CG om gebeuren.

De bewuste brieven leverden geen agendapunt op, maar het hoofdbestuur zegde toe, dat het na nog een overlegronde met de afdeling CG vóór 1 september a.s. met een standpunt zal komen.

De coördinator van de "denktank" liet via een Powerpointpresentatie zien, dat men nadenkt over de rol van de NGV nu en waar we naar toe willen, zodat we in bv. 2030 ook nog kunnen bestaan. Het zal neerkomen op het maken van keuzes over de structuur, wel of geen regionale c.q. functionele afdelingen, de doelstellingen en of er één landelijk blad moet zijn of alleen afdelingsbladen of beide, zoals nu.

Als het lukt zal er vóór de volgende Algemene vergadering op 28 november een verslag zijn met een lijst van aanbevelingen.

Genealogisch voorstellen

Johan Waterborg en Antonia Veldhuis

In deze rubriek komen (nieuwe) leden aan het woord die zich voorstellen, vertellen aan welke namen ze werken en wat hun andere hobbies zijn. Wilt u zich ook voorstellen: Mailtje, briefje of telefoontje naar antonia.veldhuis@hetnet.nl (voor adres en telefoonnummer: zie omslag) en u staat hier een volgende keer.

Mijn naam is **Henk Boels** (henkjona@wxs.nl), ben geboren (1945) en getogen in de stad Groningen, maar mijn familie stamt uit Westerwolde, met name uit het dorp Onstwedde. Geschiedenis heeft altijd mijn belangstelling gehad, vandaar dat ik aan de Rijksuniversiteit Groningen geschiedenis heb gestudeerd, met als specialisatie de Bataafs-Franse periode, 1795-1813, inclusief de voor- en nageschiedenis. Zoals in vele families deden ook in die van mij allerlei verhalen de ronde, grote en kleine, mooie en minder mooie, geloofwaardige en niet geloofwaardige etcetera. Uiteindelijk besluit je dan om dat nu eens goed te gaan uitzoeken: wat is nu waar en wat is onzin. Daarom ben ik een aantal jaren geleden in de geschiedenis van het geslacht Boels gedoken. En ik moet zeggen: er is meer uitgekomen dan ik had verwacht en er komt trouwens nog steeds allerlei leuks naar boven. Zodoende heeft het genealogisch virus mij ook aangestoken.

Harm Buiten (harm.buiten@t-online.de) geeft aan al 45 jaar genealogisch onderzoek te doen. Zijn onderzoek concentreert zich wereldwijd op de naam Buiten, en binnen Nederland op de naam Buter. Op www.buiten.com/buiters vindt u een indrukwekkende hoeveelheid Buiters en aanverwanten bij elkaar.

Maarten Brandts Buijs (brandtsbuijs@gmail.com) is een 27-jarige student Geschiedenis en komt uit de stad Groningen. Hij houdt zich bezig met de genealogie van zijn eigen voorouders en die van zijn vrouw. Het gaat om de volgende families: Brandts Buijs, Zweep (Oost Groningen), (Bosch) Morison (overal), Versteegh (Betuwe), Moll (Velp/Rheden), Dijkstra (Oost Groningen), Noordhuis (Groningen), Noordhof (Hellum), Van Timmeren (prov. Groningen), Vin(c)kers, Geertsema en Bronts (Schildwolde), Kerscheling (Rotterdam), Drent (Hoogezand), Zomer (Wildervank), Koops (Vries/Haulerwijk), Stuurman (Drenthe/Groningen) en Jager (Zuidbroek) e.o. Andere hobby's zijn: geschiedenis, computers, films en lezen.

De heer **Jaap de Boer** schreef ons het volgende: "Ik ben al ruim dertig jaar genealogisch bezig, met name in de drie noordelijke provincies. Namen uit het Groningse deel van mijn kwartierstaat zijn o.a. Jan Jacobs Smith (Uithuizen 1817-1869), Johanna Eilardus de Ruiters (Zwolle 1824 - Uithuizen 1901), Frans Wypkes de Groot (Veendam 1823 - Uithuizen 1885) en Hindrikje Geerts Huizinga (Uithuizen 1823-1902) en van elk vele kwartieren daarvoor. Sinds jaren houd ik mij bezig met een uitgebreide studie naar Eilardus de Ruiters (Oude Pekela 1795 - Leeuwarden 1833). Van een proces wegens diefstal, door hem gepleegd, maakte ik een uitgebreide transcriptie en ik ben nu bezig met een boek over zijn leven en zijn voorgeslacht en alles wat maar enigszins daarmee verband houdt. Zijn voorgeslacht bestaat uit o.a. veenmeesters en predikanten in Oude Pekela. Waren het patriotten of prinsgezinden? Waren de predikanten streng in de leer of juist verlicht? Vragen, die ik nog onvoldoende kan beantwoorden. Een belangrijke, maar nog onvoldoende beschreven figuur is daarbij Ds. Eilardus Meurs (Wapserveen 1746 - Oude Pekela 1808). Een prangende vraag is: Wie weet, waar Eilardus de Ruiters verbleef tussen 1808 en 1817? Ik kom graag in contact met

leden, die meer over de genoemde personen van mij willen weten, maar vooral ook met diegenen, die mij iets kunnen vertellen over het bovenstaande. Mijn e-mailadres is jabo1941@planet.nl.”

Bob Bruins schrijft: “Naast mijn andere – grote – hobby’s (het verzamelen van schelpen en het spelen van een partijtje golf) houd ik mij bij vlagen bezig met onderzoek naar de herkomst van mijn voorouders. Mijn onderzoek richt zich niet alleen op mijn eigen naamdragers, maar ook op de families van mijn en mijn vrouws grootouders. In concreto de families Bruins, Ho(o)geveen, Brands, Kle(i)kers en de Haan.

Aangezien mijn grootvader nog in Oosterwijtwerd is geboren en zijn voorouders in en rond Loppersum geleefd en gewoond hebben, heb ik mij per 1 januari j.l. laten overschrijven van de afdeling Gooiland naar de afdeling Groningen, omdat ik verwacht daar toch meer over mijn afkomst te weten te komen.

Met name zoek ik wat meer inhoudelijke achtergronden. Waarom is bijvoorbeeld mijn overgrootmoeder na haar tweede huwelijk vanuit de provincie verhuisd naar Beesd in de Betuwe (Gelderland). En wat is de oorzaak van het overlijden van mijn overgrootvader, op een tijdstip dat mijn opa – zijn eerste kind – nog geen maand oud was. Dit soort antwoorden hoop ik toch nog in Groningen te kunnen traceren en wellicht zijn er bij de afdeling leden, die mij daarbij wat steun kunnen bieden.”

“Als nieuw lid van de NVG-afdeling Groningen wil ik mij even voorstellen”, zo begint de mail van Tom. Hij gaat verder: “Ik ben **Tom Doornbos**, woon samen met Anja in Venlo en hoop binnenkort mijn 50ste verjaardag te mogen vieren. Dat wordt dus een groot feest. Woonachtig in Venlo zul je zeggen, maar wat doet die dan bij de afdeling Groningen. Welnu heel simpel, ik ben een echte Groninger, geboren in Hoogezand-Sappemeer, maar woon vanwege mijn werk sinds 1987 beneden de grote rivieren. Mijn familie woont nog in Haren, dus ik kom ook nog regelmatig in het hoge Noorden. Doornbos is ook een echte Groningse naam. Mijn vader is ooit begonnen om naar onze roots te zoeken. Ik ben daarmee verder gegaan. Inmiddels heb ik een databank van ongeveer 15.000 namen opgebouwd. Naast de naam Doornbos doe ik vooral onderzoek naar de familienamen Prins, Watermulder, Doddema, Abee, Rijkens en de Vries in Groningen. Bovendien hebben de Friese namen van der Woude en Hofman mijn speciale interesse.

Neem eens een kijkje op mijn website <http://home.plex.nl/~tdoombs/>. Verder kun je mij altijd mailen. Mijn e-mailadres is doornbos@plex.nl”.

De heer **Roelf Jonker** (roelf.jonker@hetnet.nl) is sinds januari 2009 met prepensioen. Hij doet onderzoek naar de volgende families: Jonker, Slijm en Kloppenborg uit Midwolda, Dusseljee, Drenth en Dik uit Scheemda en Kuntkes uit Meeden. Naast genealogie besteedt de heer Jonker tijd aan vrijwilligerswerk, tuinieren en aan zijn vier kleinkinderen.

Bert Heidmeijer (heidmeijer.e@planet.nl) doet nu vijf jaar onderzoek naar de families Heidmeijer/Heitmeijer in Nederland en de USA. “Dit n.a.v. een document in de documententrommel van mijn opa op naam van Egbert Heideman aan de Wolddijk te Bedum. Dat moest dus een voorouder zijn, want ik was via mijn opa naar hem vernoemd. Dat onze tak maar klein was wisten we, maar we wisten ook dat er meer Heitmeijers (en zelfs Heidmeijers) waren in Groningen en Friesland. Vandaar mijn lidmaatschap van de NGV Groningen. De familie is vooral in de provincie Groningen blijven wonen, rond 1900 zijn er enkelen naar Michigan en Iowa geëmigreerd. De eerste resultaten over de familie-verbanden vindt u op www.heidmeijer.nl.”

Hobby uit hobby. Wil Schackmann en ...

Antonia Veldhuis, Veenwouden

In deze rubriek vertellen lezers over hun hobby. Dat is dan niet de genealogie, maar een bezigheid die daaruit is ontstaan en intussen minstens evenveel tijd in beslag neemt. Deze keer draaien we het om: genealogie die uit een andere bezigheid is ontstaan. Ik heb de vragen gemaïld, de antwoorden liet ik zo veel mogelijk onveranderd. Wilt u ook in deze rubriek, mail of schrijf mij: antonia.veldhuis@hetnet.nl.

- **Vertel wat over jezelf. Leeftijd, woonplaats, beroep, partner, alles wat je kwijt wilt.**

Geboren 1951 te Rotterdam, vanaf 1970 in Amsterdam politicologie gestudeerd zonder noemenswaardig aandacht aan de studie te besteden en dus ook zonder noemenswaardige studieresultaten; daarna een veelvoud aan beroepen waaronder dagbladjournalist en JAC-hulpverlener. In 1987 naar Groningen gekomen, mede omdat ik niet van het een in het ander wilde rollen en ik fulltime schrijver wilde zijn. Dat ben ik ook sindsdien. Met eerst drie romans, daarna veel werk voor film en televisie, zoals co-auteur bij Medisch Centrum West en schrijfteamleider bij de serie Stadtkliniek. Daarbij geleidelijk steeds meer non-fictie, documentaires, zoals die over Fré Meis en Herinnerens, over de Blauwe Stad.

April 2009 ben ik 30 jaar samen met Giny (waar kom je dat tegenwoordig nog tegen). Eén zoon, die inmiddels het huis uit is en hier op de universiteit ongeveer netzoveel activiteit ontplooit als ik vroeger.

- **Hoe lang doe je aan geschiedenis, hoe is die hobby ontstaan?**

In 1994 werd ik door de Humanistische Omroep Stichting benaderd of ik als scenarioschrijver eens wilde kijken of er misschien een tv-serie gemaakt zou kunnen worden over de landbouwkoloniën van de Maatschappij van Weldadigheid. Tot dan toe had ik nooit interesse in geschiedenis gehad en dat leek er ook niet van te gaan komen, want op het Drents Archief werd ik geconfronteerd met maar liefst vierhonderd (!) meter archief. Gelukkig kreeg ik toen twee jaar hulp van de historicus André Huitenga die voor mij het archief van de Maatschappij van Weldadigheid heeft verkend. En toen ik een tijdje in die spullen had rondgeneusd, was ik verkocht!

Zulke prachtige verhalen! Mijn vingers als schrijver jeukten, ik wilde die ontzettend graag mooi inkleden en vertellen. Mede omdat ik dol ben op taal en ik het Nederlands uit het begin van de negentiende eeuw zo prachtig vind. Als ik lees dat een gezin 'uit het niet tot iet wil geraken', dan word ik helemaal blij.

Ik had toen nog allerlei ander schrijfwerk en het heeft een paar jaar geduurd eer ik eraan toekwam. Maar het moest gewoon en toen heb ik mijn snor gedrukt voor andere klussen en ben er mee aan de slag gegaan, wat geleid heeft tot het boek *De proefkolonie, vlijt, vaderlijke tucht en het weldadig karakter onzer natie*.

- **Hoeveel tijd neemt het intussen in beslag en wat vind je eventuele partner daarvan?**

Fulltime. Ik heb heel even gedacht dat ik na het boek klaar was met die koloniën, maar na een tijdje zat ik weer regelmatig in het archief. Ik heb sindsdien zo'n dertig artikelen

geschreven voor lokale en regionale bladen over kolonisten uit hun gebied. En het afgelopen jaar gaf ik gemiddeld elke anderhalve week een lezing, soms vaker. Daar maken Giny en ik met overnachting, uit eten en stappen steeds stedentripjes van, dus haar hoor je niet klagen.

Mijn uitgever wel, die wil dat ik weer eens een boek schrijf over een ander onderwerp, maar ja...

• **Wat heb je met genealogie?**

Ik vind het een leuke en sympathieke wereld, maar zelf ben ik er niet op gebouwd; van cijfertjes raak ik in de war, en vooral als ik meerdere getallen bij elkaar zie gaat bij mij snel het licht uit. Ik ben een verhalenverteller, maar daarbij is genealogie een geweldig hulpmiddel om de personages uit het verhaal beter te kunnen plaatsen. Van Petronella Elema heb ik een spoedcursus DTB-en gehad en soms zoek ik zelf dingen uit, maar vooral correspondeer ik heel veel met familie-onderzoekers over hun voorouders in de koloniën. Die wisselwerking is uiterst vruchtbaar; een voorbeeld daarvan geef ik hieronder.

• **Wat kunnen de lezers voor jou betekenen en andersom?**

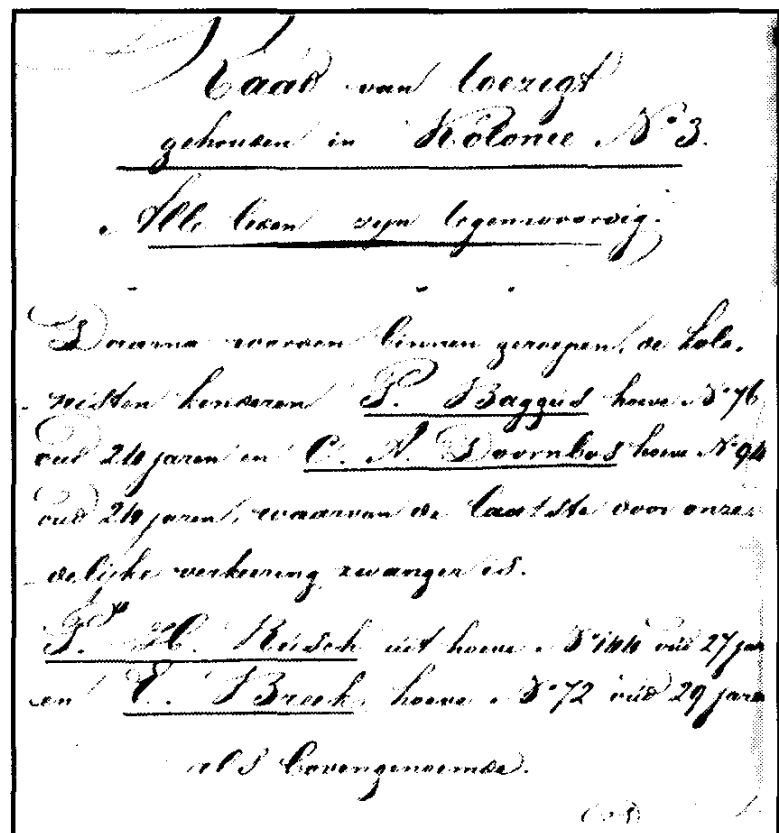
Ik heb mijn kennis over het archief ten behoeve van mensen die zelf daarin onderzoek willen doen verwerkt in een Zoekwijzer die op de site van het Drents Archief staat. En van familie-onderzoekers die een koloniebewoner tegenkomen hoor ik graag meer over het leven van die persoon vóór en ná de kolonie.

Bij de foto van Wil Schackmann

In het interview vertel ik over de wisselwerking tussen enerzijds mij als onderzoeker van en schrijver over de landbouwkoloniën van de Maatschappij van Weldadigheid en anderzijds familie-onderzoekers. Soms kan ik ze zelfs aan nieuwe familie helpen!

Als bijvoorbeeld een voorvader, die een buurmeisje op de kolonie heeft bezwangerd en daaruit een nakomeling is voorgekomen waar ze nog nooit van gehoord hadden.

Andersom werkt het minstens zo goed. Bijvoorbeeld: ik lees in het verslag van de Raad van Toezicht dat Elsje Breek uit Purmerend wordt verdacht van 'onzedelijke omgang' met een kolonistenzoon. Ik denk: 'Hoe weten ze dat?' Maar dan hoor ik van een familie-onderzoeker dat ze na die tuchtzitting is bevallen van een drieling (!). Dan weet ik dat de Raad van Tucht zal zijn uitgegaan van visuele waarneming.

Naamslijsten

Willem G. Doornbos, Groningen

XX

Oprichting van een schippersgilde te Pekela, 1740

Op de requeste van eenige schipperen ter Peeckel A, hoe wel genegen waren een gilde op te rigten tot hulpe en onderlinge reddinge van de ongeluckigen, die schip en goed bij de zee mogten komen te verliesen. Hebbende ten dien einde een reglement opgesteld, versogten dat hetselve door haar Ed. Mog. mogte worden geapprobeert.

Gehoordt het rapport der heeren raadsgecommitteerden, hebben de h.heeren borge-meesteren ende raadt het reglement hier annex invoegen gemaakt bij desen geapprobeerd en verstaan dat hetselve in dier voegen alhier sal worden geprothocolleert. ¹

[Hierna volgt de willekeur]

Onderstont:

ouderman Gabbe Baukes
Jannes Muywes, hoveling
Derck Jurjens, jongerman
Jan Jacobs
Edzert Hindricks
Harmen Aalders Meyboom
Hindrick Edzers Scharbier
Pieter Edsers
Sisse Sipkes
Harke Jans Podt
Jan Frericks
Arnoldus Edzerts
Jan Alders Pathuys
Berent Jurjens

Jan Willems
Willem Jans
Piebe Jacobs
Jacob Derks
Albert Tjackes
Jan Mieuws Bodtskop
Harmen Geerts Schuir
Harm Geerts
Bene Harms Mooi
Willem Harms Mooi
Geert Jurjens
Hindrik Jan Hoog in de Wint
Jacobs Reurs Fijn

1 GrA, rnr 321, rekestboek deel 36, 26 nov. 1740

BOEKHANDEL GODERT WALTER

Oude Ebbingestraat 53

9712 HC Groningen

Email: gwalter@noord.bart.nl

Tel 050-312 25 23

Fax 050-318 66 30

De specialist in het Noorden voor Groningana

Vernoeming met volle patroniem

Arie Buurma

Onlangs is het derde deel verschenen van 'Groninger kwartierstaten'. Uiteraard was ik, als amateur-genealoog, nieuwsgierig naar de inhoud. Met name kwartierstaten met als oorsprong mijn onderzoeksterrein kregen extra aandacht.

Zo ook kwartierstaat nr. 225, ingezonden door J. Westers, omdat ook mijn voorouders hier deel van uit maken. Genoemde kwartierstaat nr. 225 heeft als naam SIKKEMA.

Ik wil één persoon uit deze kwartierstaat naar voren halen, namelijk Aldert Jans als nr. 8, vermeende zoon van Jan Harkes en Grietje Jans. De afstamming van Aldert Jans als zoon van Jan Harkes en Grietje Jans lijkt op het eerste gezicht goed te passen in de genealogie. Echter:

1. Doopboek van Spijk begint in 1735 en de geboortedatum van omstreeks 1725 is een aanname.
2. Het grote verschil in de geboortedata tussen vader en zoon; Jan Harkes, 1674 en Aldert Jans ± 1725.
3. Het diaconieboek van Uithuizermeeden vermeldt op 4-6-1717: "Met attestatie gekomen van Spijk Jan Harkes en Grietje Jans zijn h.vr.

Even terug naar de ouders, Jan Harkes en Grietje Jans. Zij zijn getrouwd op 23-3-1710 in Uithuizermeeden, maar gingen wonen in Spijk, waar vóór 1717 waarschijnlijk twee dochters zijn geboren, Jantje Jans en Anje Jans. Vanaf 1717 zijn Jan en Grietje landbouwers in Uithuizermeeden aan de Berend Haikesweg 2.¹ Kinderen uit dit huwelijk, geboren te Uithuizermeeden zijn: Grietje Jans (1718) en Jan Jans (1722). Is Aldert Jans wel in Spijk geboren en zijn de ouders wel Jan Harkes en Grietje Jans ??

De vraag moet ontkennend beantwoord worden.

Het doopboek van Uithuizermeeden vermeldt op 24 april 1729 "Hebels zoon Allert Jans". Dit is de Aldert Jans, nr. 8 uit de kwartierstaat 225. Hij is de zoon van Harke Hebels (1708->1764) en Feye Jans (....-1749) en is met **volle patroniem** vernoemd naar zijn grootvader Allert Jans (±1670-....), gehuwd met Jantien Harkes (1675-....). Jantien Harkes is de volle zus van de vermeende vader Jan Harkes.

Aldert Jans komt ook naar voren als broer in het huwelijkscontract van Cornelis Harkes en Kunje Jans d.d. 23-3-1759.²

De kwartierstaat wijzigt als volgt:

Nr.16: verandert in Harke Hebels, ged.19-2-1708 te Uithuizermeeden; overleden na 1764; Landbouwer aan de Buitenweg 1 te Roodeschool. Hij huwt op 18-1-1727 met

Nr.17: Feye Jans; geboren Spijk; overleden in 1749.

Nr.32: verandert in Allard Jans, geboren ± 1670; overleden na 1722. Hij huwt op 2-6-1700 met

Nr.33: Jantien Harkes, ged.14-11-1675 te Uithuizermeeden.

De nrs. 32 en 33 in de oorspronkelijke kwartierstaat zijn de vader en moeder van Jantien Harkes.

Overigens is Aldert Jans, die drie keer gehuwd is geweest, de derde keer met Tietje Pieters, de stamvader van zeker drie geslachten w.o Sikkema, Alkema en Mulder.

Noten

1 Zie Fragmentarisch boerderijenboek Uithuizermeeden voor 1768 blz. 21 door U.M. Ubbens.

2 Groninger Archieven, toegang 733; inv.nr. 892.

Het raadsel Catharina Adelheit opgelost?

Henderika A. Suerink-Klöne

In ca. 1803 kwam het echtpaar Johann Hermann Klöne en Catharina Maria Eilermann met hun vijf kinderen vanuit Gehrde, een dorpje ten noorden van Osnabrück, naar Nederland. Zij vestigden zich in het Groningse Zuidbroek.

De kinderen zijn: Johann Heinrich, geboren 25 april 1791; Catharina Marie, geboren 5 december 1792; Catharina Adelheit, geboren 30 december 1794; Maria Adelheit, geboren 20 april 1801 en Johann Gerhard, geboren 23 november 1803. Alle kinderen werden in Gehrde geboren en daar in de Evangelisch-Lutherse Kerk gedoopt.

Twee zoontjes waren een paar jaar vóór hun vertrek naar Nederland, kort na elkaar en zeer jong, overleden. In Zuidbroek werd op 24 augustus 1808 nog een dochter, Anna, geboren.

Van al deze kinderen heb ik in de Groninger Archieven de huwelijks- en overlijdensaktes gevonden, behalve van de tweede dochter, Catharina Adelheit.

Na het overlijden van zijn vrouw op 18 december 1826 is Johann Hermann teruggegaan naar zijn geboorteland en heeft zich in Lingen gevestigd, waar hij vóór 1854 is overleden.

Omdat ik – ondanks intensief speuren, noch in de Archieven, noch bij GenLias – ook maar iets over Catharina Adelheit vond, veronderstelde ik dat zij misschien als onge-trouwde dochter met haar vader was meegegaan naar Lingen. Eén en ander was iets wat nog steeds ‘op de plank lag’ om nader te worden onderzocht.

Op een gegeven moment kwam ik bij Genlias terecht bij de huwelijksakte van Jan Garbrants Smith en Aaltje Harms. Bij het onderzoek naar de kinderen van Johann Hermann Klöne en Catharina Maria Eilermann was ik dikwijls bij de naam de toevoeging ‘Harms’ (zoon of dochter van Harm, cq Herman) tegengekomen en daarom trok het ook nu mijn aandacht.

De akte vermeldde als vader van Aaltje: Johan Harms en als moeder: Catharina Maria. Dat leek toch wel erg veel op Johann Hermann Klöne en Catharina Maria Eilermann en ik vroeg me dan ook af of ik een ‘nieuwe’ dochter van hen op het spoor was gekomen. Gelukkig stond de leeftijd van Aaltje op de akte, en dat afgetrokken van het jaar van de huwelijksluiting, leverde het geboortjaar 1795 op. Maar dat kwam aardig overeen met het geboorte- cq doopjaar van Catharina Adelheit!

Zou het dan zo zijn dat het meisje met de fraaie Duitse namen Catharina Adelheit hier met de oer-Nederlandse naam Aaltje door het leven was gegaan?

Helaas stond de geboorteplaats van Aaltje niet in de akte vermeld.

Verder zoekend bij Genlias leverde mij de overlijdensakte op van Aaltje Harms Kleune, weduwe van Jan Garbrands Smid.

Dat begon ergens op te lijken! Aaltje had dus de achternaam Kleune. Haar ouders stonden vermeld als Harm Hindriks Kleune en Maria Geerts Elderman. Nu klopte dat Hindriks niet echt, maar de achternaam van de moeder, Elderman, was ik al vaker tegengekomen als het Eilermann moest zijn. En gezien de gewoonte in het noorden als roepnaam de tweede doopnaam te gebruiken, zou zij inderdaad Catharina Maria Eilermann kunnen zijn. De toevoeging Geerts, waarschijnlijk afkomstig van haar vader, zei mij niets, omdat ik de namen van haar ouders niet ken.

Uitgaande van de leeftijd bij het overlijden en het overlijdensjaar van Aaltje, kwam ik weer uit bij 1795. Als geboorteplaats stond vermeld: Lengen, Pruisen. Nou ja Lengen, waarschijnlijk hebben de aangevers van het overlijden de klok horen luiden maar

wisten niet waar de klepel hing, maar Pruisen was toch wel weer een aanwijzing in de richting Catharina Adelheit.

Op de overlijdensakte van Jan Garbrands Smid staat Aaltje vermeld met de naam Aaltje Harms Kleun. Bij Genlias vond ik ook de huwelijks- en enkele overlijdensaktes van de kinderen van Jan en Aaltje; haar naam komt hierop voor als Aaltje Harms, Aaltje Harms Kleun, Aaltje Harms Klein, Aaltje Harms Kluin en Aaltje Kluin.

Een bewijs dat Aaltje Harms Kleun(e) dezelfde persoon was als Catharina Adelheit Klöne is dat alles niet echt. Dus op naar Groningen! Weer graven in de Archieven!

De huwelijksakte van Aaltje Harms en Jan Garbrands Smith van 4 mei 1816 in Termunten, is vrij summier opgesteld. Er staat niet in vermeld of de ouders aanwezig waren en hun toestemming tot het huwelijk gaven. Als één van de getuigen trad Garbrand Jans Smith op. Gezien de naam en zijn leeftijd, zou dit de vader van Jan kunnen zijn. Een ander getuige, eveneens met de naam Smith, zou een oom kunnen zijn. Verder tekenden nog twee getuigen met een naam die in elk geval niet in de familie van Catharina Adelheit voorkomt.

Van deze huwelijksakte en ook van de overlijdensakten van Jan en Aaltje en van de diverse aktes van hun kinderen werd ik niet zo veel wijzer.

Het echte bewijs dat Aaltje en Catharina Adelheit een en dezelfde persoon waren, zou moeten blijken uit de huwelijksbijlagen, want daarbij zou van Catharina Adelheit (een afschrift van) een doopbewijs van de Evangelisch-Lutherse kerk in Gehrde moeten zijn.

Maar helaas, domme pech! Uitgerekend uit de tijd, 1816 en de plaats, Termunten, van het huwelijk van Aaltje en Jan, ontbreken de huwelijksbijlagen. Verloren gegaan, waarschijnlijk bij een brand of bij waterschade of iets dergelijks, aldus de archief-medewerker.

De vraag die ook blijft hangen is: waarom gebruikte Aaltje nooit meer haar Duitse doopnamen? Wilde ze niets meer te maken hebben met haar Duitse afkomst? Een breuk met haar ouders, zou dat een reden kunnen zijn?

Hoewel haar ouders klaarblijkelijk niet bij haar huwelijksluiting aanwezig waren, is het niet waarschijnlijk dat ze met haar ouders had gebroken, want met een beetje goede wil is te concluderen dat ze twee van haar zes kinderen, die resp. de namen kregen van Klare, Harm, Garbrand, Maria, Frauke en Jantje, naar haar vader en moeder heeft vernoemd.

Al met al geen 100 procent zekerheid dus.

Maar toch, al die gegevens van het geboortjaar van Aaltje, de namen van haar ouders en hun woonplaats Zuidbroek -waar ze gedurende hun hele verblijf in Nederland woonden-, de achternamen voorkomend in de aktes van haar kinderen als varianten op de oorspronkelijke naam Klöne, zoals ik ook vaak was tegengekomen in de aktes van de broers en zusters van Catharina Adelheit, het land van haar geboorte, dat alles komt toch wel heel erg overeen met de gegevens van Catharina Adelheit. Bovendien las ik ergens dat de Duitse naam Adelheit in Nederland vaak in Aaltje veranderd werd. Uit al die gegevens vond ik toch wel zoveel aanwijzingen dat de vroegere Catharina Adelheit de latere Aaltje was, dat ik Aaltje met haar man, kinderen en kleinkinderen in mijn genealogie heb opgenomen.

Venijn in de appeldebrie

Antonia Veldhuis, Veenwouden

Zomer 1684

We schrijven 1684, het is zomer. Harmen Jans, alias Harmen Geerts, is schippersknecht in Groningen. Hij is geboren in "Straeckholt in Oost-Vriesland", een plaats tussen Aurich en Leer, ruim 90 kilometer verwijderd. Waarom hij uit Duitsland vertrok om hier te werken is niet bekend. Wel waren ook zijn moeder Teete Jans en broer Eltie Heerens in Groningen. Harmen woont en werkt bij schipper Jan Nijenhuijs. Ze varen met het schip tussen Groningen en Amsterdam.

Herfst 1684

Het is herfst 1684 als de baas van Harmen ziek wordt¹. Het begint ermee dat hij wat onpasselijk is. Er wordt appelmoes voor hem gekookt en hij eet die op. Binnen een paar dagen is baas Nijenhuijs overleden. Waarschijnlijk vertrouwt men de plotselinge dood niet en al snel wordt de knecht verdacht. Hij wordt gearresteerd en gevangen gezet. Uit eigen beweging (?) komt deze met de bekentenis dat hij zijn baas om het leven heeft gebracht. Hij geeft de reden waarom hij tot deze gruwelijke daad kwam: wraak!

De bekentenis

Harmen Jans vertelt dat zijn baas hem op een gegeven moment mededeelde dat hij zijn werk niet naar behoren deed. Baas Nijenhuijs begon tegen hem te kijken en sloeg hem zelfs. Hierop besloot Harmen zich te wreken. In de kom appelmoes, die voor de baas klaarstond, mengde hij een halve lepel rattenkruid². Deze had hij met een spijker uit een busje geschraapt, dat in het schip stond. Hij roerde het door de moes, zodat het niet te zien was. Zijn baas at de appelmoes en stierf binnen een paar dagen een jammerlijke dood. Harmen had niet gedacht dat de dood zo snel zou intreden, zijn bedoeling was dat zijn baas langzaam zou sterven. Ook mevrouw, die even van de moes proefde, werd zwaar ziek. Zij herstelde.

De straf

In een goede republiek kan zo'n delict natuurlijk niet ongestraft blijven, is de mening van de regering. Iemand die de man die hem van drank en voedsel voorziet vermoordt, moet gestraft worden. Daarop besluit het Gerecht dat Harmen Jans moet sterven. Tot afschrikwekkend voorbeeld van anderen. Harmen zal buiten de stadspoort worden gebracht en door de scherprechter op een rad worden gebonden. Daarna zal hij hem met vier slagen op de armen en benen en een slag op de borst, levend radbraken. De beul zal de moordenaar zijn hoofd afhakken en dit boven op het rad plaatsen, op een pin. Het dode lichaam zal op dit rad blijven tot het door lucht en regen zal zijn vergaan.

De arrestatie

Harmen zijn arrestatie gaat niet zonder slag of stoot. Hij wacht het vonnis niet af en vlucht naar Amsterdam. Daar wordt hij opgespoord, door schipper Marten Auckes opgehaald en naar Groningen gevaren. Hij heeft hierdoor vracht gemist, waarvoor hij op 4 december 1684 een vergoeding vraagt. Onder overhandiging van de kwitantie krijgt de verzoeker 50 gulden³.

Afscheid

Voor de executie krijgt de gevangene een laatste maaltijd, waarbij de schulte en zijn dienaren tegenwoordig zijn. Na zijn vertrek worden de cellen schoongemaakt en van nieuw stro voorzien en de rekening voor de detentie van Harmen wordt opgemaakt. De kosten voor de maaltijd zijn zes gulden, vuilnis ruimen en stro verwijderen en vernieuwen zijn respectievelijk 6 guldens - 8 stuivers en 5 guldens - 4 stuivers. De acht dagen detentie worden begroot op 2-16. Hij is in hechtenis gebracht op 22 november, de terechtstelling is dus de 29^e van die maand.

Het zit in de familie

Tegelijk met Harmen zitten zijn moeder Teete Jans en broer Eltie Heerens in detentie⁴. Zijn moeder is om verscheidene (niet nader genoemde) redenen veroordeeld. Ze moet op 11 oktober 1684 buiten de poort worden gebracht en wordt gedwongen uit de stad, stadsjuridictie en Ommelanden te vertrekken. Ze mag er "nimmermeer weder" komen⁵. Ook Harmen zijn broer moet Groningen verlaten. Ze waren op 30 augustus gevangengenomen en hebben 43 dagen in de gevangenis gezeten. In de stadsrekening staat hun inschrijving als: "Tetje Jans de moeder van de schippersknecht soo sijn broodtheer met fenijn hadde vergeven, gelijk oock op dien dato des selfs broeder Eltie Heerens aldaer is geconsineert, zijnde alle beijde op den 11 octob: uit de stadt gebannen, dus alsoo elck in detentie geweest 43 dagen, maeckt te samen 30-2".

Genealogische gegevens

Dat de straf uitgevoerd werd, is vrijwel zeker. Men was hierin vroeger erg consequent. Op misdaad volgde straf. Harmen Jans alias Harmen Geerts wordt door de beul ter dood gebracht. Moeder Tete Jans en broer Eltie Heerens vertrekken uit de provincie. Omdat terugkomen na verbanning streng wordt gestraft, is het niet waarschijnlijk dat we ze in Groningen weer aan zullen treffen. Ook "onze" Jan Nieuwenhuis is niet meer, wel enige naamgenoten van hem.

Rest slechts de weduwe Grietien Berents, met wie Jan op 11 februari 1680 getrouwd was. En hun dochtertje Grietjen van een paar maanden.

Dank

Met dank aan Harm Selling die in Amsterdam naar Jan Nijenhuijs zocht.

Noten

- 1 Criminele sententies, RA III ij 2 fol. 300.
- 2 In de originele tekst staat: Fenijn in de comme met appelde brie gedaen.
- 3 Bijlage stadsrekening jaar 1685 fol. 351v.
- 4 Bijlagen stadsrekeningen jaar 1685, toeg. 1605 332b. fol 67.
Op 28 februari 1669 zit de 26 jarige Tete Jans van Emden gevangen bij de stadsgeweldige. Ze heeft een onwettig kind en is in verwachting van een volgend. Ze wordt de stad uitgezet, maar is op 30 maart al weer terug. Nogmaals volgt uitzetting. In 1673, op 19 april, wordt ze weer in detentie genomen (RA III ij 2 fol. 248v.), ze gaat hierna naar het spinhuis. Ze komt vrij, maar in oktober 1675 wordt ze weer in het tuchthuis geplaatst, waar ze twee jaar met werken de kost moet verdienen. (toeg. 2007 nr. 7). Op 22 mei 1679 komt ze weer vrij. Ze zou dan dus vier jaar hebben gezeten. Een reden waarom ze dan pas vrij komt vond ik niet. Misschien behalve de notitie bij haar naam dat ze niet "gerelaxeert zal worden als zijnde een vuijle snode hoer daar niet veel goedts of verbeteringe van te verwachten is". Er staat verder dat ze zich zedig dient te gedragen. Mogelijk is zij de onze.
- 5 RA III tt 1, Actenboek van Burgemeesters en Raad van Groningen, datum 9 oktober 1684.

Huwelijken te Wirdum, 1782-1813

Petronella J.C. Elema en Henk Hartog, Groningen

Bij een onderzoekje naar een onvindbare huwelijksinschrijving stuitte ik op het feit, dat het trouwboek van Wirdum in de loop van 1793 stopt. Om die reden week ik uit naar het rekeningenboek van de diaconie ter plaatse, te vinden in het nog ongeïntariseerde archief van die kerkelijke gemeente (GrA, Ned. Herv. Gem. Wirdum, doos 3, Register van ontvangsten en uitgaven Diaconie, 1781-1814). Jammer genoeg vond ik het gezochte daarin niet, maar het bracht mij er wel toe om alle in deze rekeningen genoemde huwelijken op een rijtje te zetten.

Ik noteerde alle huwelijken uit deze ontvangsten van de diaconie, zodat er overlap is met de periode waarin het trouwboek nog voorziet. Over de jaren 1782-1793 (en trouwens ook over 1811-1813) is dus vergelijking mogelijk – en wenselijk! Enkele m.i. nuttige bijzonderheden zijn in voetnoten gememoreerd, maar in principe is er afgezien van naamsvergelijking en -aanvulling. Zo heette “kleen Roelf” uit 1785 eigenlijk Roelf Harms (zou hij vier jaar later al zijn hertrouwd?), en de Siekma uit 1812 was binnen de BS een Siccama. Die vergelijking c.q. interpretatie is aan de gebruiker overgelaten.

Behalve de namen geef ik ook de geïnde bedragen, die zeer verhelderend zijn m.b.t. de sociale klasse. Bij gewone kerkdiensten werd gecollecteerd d.m.v. de “buil”, het zakje dus. Bij doop-, huwelijks- en begraafdiensten gebeurde dat met het bekken, een schaal dus. Het kan zijn dat hiervoor een soort standaardtarief gold: er zit namelijk weinig variatie in de bedragen. Opvallend vaak betreft het een bedrag van 11 stuivers of van 2 gulden, al komen ook andere totalen voor. En er bleef voor de armen gecollecteerd worden, ook toen vanaf 1811 de huwelijken op het Lopster gemeentehuis werden gesloten!

Na het noteren en invoeren is de lijst gecontroleerd en gecorrigeerd door de tweede auteur.

20 mei 1782	Hinderk Pieters en Hilie Bartels, 0.11.4 (Pinkstermaandag)
28 juli 1782	Claas Wolters en Swantie Bonthuis, 10.10.0
9 mei 1784	Klaas Jacobs en Elselijna Steenhuis, 3.0.0
21 nov. 1784	Klas Weerts dogter, 0.8.0
27 juni 1784	Ties Eevers en Altijn Hijlkes, 3.0.0
10 april 1785	kleen Roelf, 0.11.4
13 juni 1785	Garbrant Berents, 2.0.0
27 nov. 1785	H[a]rm Krins, 2.0.0
4 jan. 1786	Wiggel, 14.0.0
20 mei 1786	Jan Huiges, 0.8.0
25 juni 1786	Hindrik Jans, van Enum, 0.11.0
3 dec. 1786	Arent Dijkema, 0.11.0
11 febr. 1787	Geert Jans Jager, 4.8.0
25 maart 1787	Jan Saspers, 0.11.7
6 mei 1787	Harm Snijder, 0.10.0
23 juni 1787	Rikkert Klasen, 0.8.0
2 dec. 1787	Kornelis Olferts en Aaltjen Hindriks, 2.0.0
30 maart 1788	Koert Smit, 2.0.0
31 mei 1789	Beerent Wever, 0.11.0
25 okt. 1789	Roelf Harms, 0.11.0
21 sept. 1790	Hike Derks, in huis getrouwd, 1.2.0

- 6 febr. 1791 Isebrant timmerman, 0.11.0
 21 juli 1791 Luitennant Buning, 14.0.0
 22 febr. 1792 De Vries en iffrau de wedwe van Wijgels, 11.0.0
 3 juni 1792 Lammert en Dieverke Jans, 0.11.0
 11 nov. 1792 Rem en Frauke¹, 1.2.0
 21 april 1793 Roelf Beerrens en Aenye Euwes, 2.0.0
 6 sept. 1793 Reinte en Kresy, 2.0.0
 27 okt. 1793 Rem Etses en Gepke, 1.2.0
 4 mei 1794 Alle Ennes en Elgijn Jans, 2.0.0
 17 aug. 1794 Arent Jans en Geeske, 2.0.0
 23 nov. 1794 Cornelijns en Ida Klassen, 0.11.0
 15 jan. 1795 Richter Buining, 15.6.0
 6 dec. 1795 Hindrik Jans en Aefke Duurts, 0.11.0
 26 febr. 1796 Geert Klaassen, 0.19.0
 14 mei 1797 Hindrik Lammerts, 2.0.0
 22 okt. 1797 Luitje Derkts en Trijntjn Rienjes, 2.0.0
 27 mei 1798 Hinderkts en Imkje Duerts, 1.2.0
 11 nov. 1798 Wechgers Geerts en Lijzabet Hinderkts, 0.8.0
 20 jan. 1799 Jan Taammeling en Jantjen Douwes, 2.0.0
 26 mei 1799 Jan Omgges en Aeilke Duerts, 0.11.0
 24 nov. 1799 Piet Kort en Geessijn Pieters, 0.11.0
 25 mei 1800 Harm Pieters en Hijke Wildriks, 0.11.0
 3 aug. 1800 Epke Beerents en Lucretia Martens, 2.0.0
 9 okt. 1800 Jan Bokkes en Geertje Wijrts, 0.4.0
 11 okt. 1801 Klaas Freerks en Hindrikje Lammerts, 1.11.0
 6 dec. 1801 Roelf Kuil en Menje, 0.11.0
 31 jan. 1802 Mense Jans en Lucretia Martens, 0.12.0
 7 maart 1802 Hindrik Kuiper en IJtjen Gerrits, 0.11.0
 2 mei 1802 Rikkert Jans en Arentje Rienjes, 2.1.0
 28 mei 1802 Gerrit Bleker en Trijnje Pouwels, 2.0.0
 22 mei 1803 Jan Boeles en Frouke, 0.11.0
 sept. 1802 de dogter van Geert Klaassen [en Cornellis N.²], 0.11.0
 26 juni 1803 Edse Remges en Derktjen Tjaarts, 1.2.0
 30 nov. 1803 Derk Mennes en Swaantje, 0.11.0
 17 april 1804 Johan Dijderik van Halsema en Euwke Emes Bos, 7.5.7
 9 sept. 1804 Otte Jans en Jantie, 0.11.0
 10 maart 1805 Jacob en Trijnje Berens, 0.11.0
 26 nov. 1805 Gerrijt Seebes en Arentje Klasen, 10.3.1
 26 jan. 1806 Freerk Cornelys en Anna Sapsers, 0.11.0
 30 nov. 1806 Douwe Rjenjes en Rijnna Remkes, 2.0.0
 8 febr. 1807 Pieter Lammers en Martjen Pieters, 2.0.0
 27 mei 1807 Jan Derks en Grietje Hinderks Toppen, 2.0.0
 22 nov. 1807 Jan Wildriks en Anna Pieters, 1.2.0
 29 nov. 1807 Jan Epkes en Aafke Ties Oosting, 6.0.0
 5 juni 1808 Jan Jans en Neeltje Lammerts, 1.2.0
 27 nov. 1808 Jacobus Steenhuis en Rempke Ottes de Boer, 2.16.0
 21 jan. 1809 Pieter Luppes en Lutger Egberts, 0.11.0
 4 sept. 1809 Jacob Mennes en Ida Gerbrands, 2.0.0
 19 nov. 1809 Jacob en Henderika de dienstmaagd van den heer A Buning, 0.11.0

- 29 nov. 1809 Hindrik Pieters en Aafke, 2.0.0
 10 juni 1810 Hindrik Pouwels en Bijlke Hindriks, 2.0.0
 19 april 1811 Krien Harms en Frouwke Heertjes, 1.2.0
 2 juni 1811 Evert Willems en Geessien Pieters, 0.7.4
 9 juni 1811 Andreas Pieters en Aafke Hinderks, 0.4.0
 28 febr. 1812 Hinderk Lammerts Tuuk en Klaaske Harms, 1.13.3 ³
 3 juli 1812 M.G. Schansker en Geertruit Jans ⁴
 J. Lommert en Bouwke Lammerts Tuuk, tezamen 3.0.4
 28 aug. 1812 Harm Alderts Diekman en Dina Klaazens, 2.4.4 ⁵
 18 sept. 1812 Esdert Riemts en Aeilke Elles, 2.16.0 ⁶
 16 okt. 1812 Tjaabbe Siekma en Trientjen Klaassens, 2.13.4
 27 nov. 1812 Jan Huiges, 0.16.0 ⁷
 21 dec. 1812 R. Everts en Trienje Kornelis, 4.4.2
 7 juni 1813 Klaas Pieters Molenaar en Aagtje, 0.11.0
 18 juni 1813 Jacobus Steenhuis en Jantje Knol
 Jurrien Cornelis en Jantje Pieters, tezamen 4.11.0
 17 sept. 1813 Tidde Freerks en Aalke Pieters, 0.14.1 ⁸

Noten

- 1 Frauke de vrouw van Rem Etses werd reeds op 31 dec. 1792 begraven.
- 2 Bij het boeken van de doopcollecte van 24 april 1803 werd de schoonzoon van Geert Klaassen betiteld als Cornellis.
- 3 In het gemeentehuis tot Loppersum.
- 4 Beide paren op dezelfde dag, tot Loppersum
- 5 In het gemeentehuis tot Loppersum.
- 6 In het gemeentehuis.
- 7 Tot Loppersum.
- 8 In het gemeentehuis tot Loppersum.

Voorouders Pinkster(boer) – Niks – Mooibroek; samenwerking leidt tot nieuwe inzichten

Bram van der Laan, Jan Schimmel en Evert de Jonge

Verschillende personen stammen af van Pinkster(boer), Niks en Mooibroek (uit Veen-
dam). Terwijl de stamlijn Pinksterboer meestal opgevoerd wordt tot Wolter Egberts,
geb. Zuidveen bij Steenwijk, ca. 1620, met als verwanten de families Ligger, Stelling
en Venema, hebben de meeste onderzoekers problemen met het voorgeslacht van
Niks en Mooibroek. Auteurs hebben het voorgeslacht van de twee echtparen Harm
Jans Pinkster(boer) & Roelfien Harms Meijer en Jurjen Andries Niks & Annechien
Jans Mooibroek (ook Niemeijer genoemd) daarom eens onder de loep genomen.

Wij begonnen met de familie Pinkster(boer). Volgens de meeste websites is de vader
van Harm Jans Pinkster(boer) een zekere Jan Harms Pinksterboer, geboren ca.
1700-1705, die met een onbekende vrouw was getrouwd. Jan zou aanwezig zijn bij
het huwelijk van een kleinkind (1783). Hij moet dan op hoge leeftijd zijn geweest.
Harm Jans Pinksterboer zat niet slecht bij kas en huwde tweemaal. In zijn huwelijks-
contract met zijn 2^e vrouw, maar ook in die van zijn kinderen en zijn diverse aan- en
verkopen, is geregeld een zekere Manuel Tonnis (afkomstig uit Ladberg, Duitsland) be-
trokken. Manuel wordt zijn neef genoemd. Opvallende *afwezigen* zijn de eventuele

andere Pinksterboer-verwanten, waarvan er een hele kliek in Veendam woont. Maar ook de hypothetische vader Jan Harms Pinksterboer is in 1764 niet aanwezig.

Na allerlei mogelijkheden te hebben onderzocht bleef er voor ons maar een conclusie over: Harm Jans Pinksterboer is geen zoon van de hypothetische Jan Harms Pinksterboer en ook geen afstammeling van Wolter Egberts uit Zuidveen. De conclusie is gebaseerd op het feit dat:

Er vanaf het moment dat Harm Jans Pinksterboer zijn intrede deed in de ORA-Veendam (1^e akte al op 16-9-1748) zijn hypothetische vader noch bij de vele aan- en verkopen, noch bij de diverse huwelijkscontracten aanwezig was en dat de Jan Harms Pinksterboer die in 1783 getuige was, zijn zoon is. Tevens: de 'andere' Pinksterboer-familie eveneens nooit getuige is in de huwelijkscontracten van Harm Jans Pinksterboer c.s. of bij diens neef Manuel Tonnis c.s.

Wij vermoeden dat Harm Jans Pinksterboer even als zijn neef uit Ladberg kwam en de naam Pinksterboer droeg in verband met zijn manier van beplanting van de veenaufgravingen.

Nu naar Jurjen Andries Niks & Annechien Jans Mooibroek. In de overlidensakte van Annechien (overl. Nw. Pekela 28-12-1822) wordt het echtpaar Jan Hindriks & Antje Hindriks als ouders vermeld, terwijl het geboortjaar circa 1757 is. Op de meeste websites wordt als doopdatum Nieuwe Pekela 16-5-1762 gemeld en inderdaad wordt op die datum een Antje als dochter van gemeld ouderpaar gedoopt.

Een akte in ORA Veendam geeft inzicht over haar 'echte' voorgeslacht:

– 3 februari 1783 – Eilert Hindriks Kremer ter ener als zoon en als boedelhouder van de boedel van wijlen Hindrik Jans Kremer en Margjen Hindriks, als dochter, Hindrik Jans Kremer, Albert Hindriks nom.ux Geertruid Jans, **Jurgen Andries nom.ux. Annigjen Jans**, kindskinderen, en Jannes Alberts Munneke en Berent Hindriks, representanten van Hindrik Jans Mooibroek en Geert Jans, samen erfgenamen van wijlen Hindrik Jans Kremer ter andere zijde. Ze maken een afhandeling van de nalatenschap. Iedere staak ontvangt 1732-8-6.

Minstens zo interessant zijn de volgende akten:

– 15 november 1773 – Hindrik Klaasen namens zijn vrouw Elsjen Wolters, te Nieuwe Pekela, verkoopt aan **Jannes Hindriks**, een huisplaats of tuin, waar kopers huis op staat, groot 20 stok in de lengte vanaf het diep gerekend, de stok 10 voet, en 3 stok in de breedte, in no. 47 noordkant van Nieuwe Pekela. Stadsgrond. Ten noorden verkoper, ten oosten Jan Berents, ten zuiden het Hoofddiep, ten westen Jan Jans. Prijs: 90 gld. Het bedrag is betaald door Hindrik Jannes Kremer.

– 23 januari 1781 – Eilert Hindriks Kremer, namens zijn vader Hindrik Jannes Kremer, ...enz.

Uitgaande van deze akten is onze conclusie dat Annichien Jans Mooibroek op 4-7-1756 te Veendam werd gedoopt als dochter van Jannes Hindriks en Erekjen Hindriks en kleindochter was van: Hindrik Jan(nes) Kremer & Geertruid Fledderus en Hindrik Jacobs Mooibroek & Annigje Eerkes.

Samengevat: de voorouders van Harm Jans Pinksterboer via de hypothetische Jan Harms Pinksterboer kunnen naar de prullenbak worden verwezen, maar die van Annechien Jans Mooibroek zijn via Fledderus terug te voeren op de families Hummeling en De Vos.

Op de website van Jan Schimmel kunt u hun voorgeslacht vinden, waar ook nog aanvullingen familie Niks zijn verwerkt.

Tathe gestrand in Groningen

Henk Hartog, Groningen

In het najaar van 1793 ontvangen de Staten van Stad en Lande onderstaand request van de in Groningen gestrande 'predikant' Thate. ¹

Geeve UE Moogende met alle eerbied te kennen in welke ongelukkige omstandigheden ik mij suppliant bevinde, terwijl ik mij op eene onschuldige wijze van mijne goederen beroofd en buijten staat bevinde om in de plaats mijner bestemming te kunnen weederkeeren.

Ik verliet deze plaats in de maand april van dit jaar om een oude hulpelooze moeder te bezoeken en te ondersteunen, een moeder, welken ik in geen 19 jaaren had moogen zien en van wiers zijde ik vroeg in mijn jeugd afgescheurd was geworden.

Ik wierd namentlijk in 't jaar 1775 onder Brunswijksche troepen als grenadier voor Amerika ingescheept, ik stond aldaar de ongemakken en gevaaren in den krijgdsdienst met jeugdelyke onweetenheid uit doch eindelijk noodzaakte mij de honger om te disserteeren.

Ik verliet mijne landslieden, drie daagen daarna vielen zij in de handen der Amerikanen, ik kwam al vlugtende eindelijk bij een boer, welke mij vriendelyk herberge. Men droeg mij in die gewesten, dit was nabij de Makwasch Revier² in Nieuw York het schoolmeesters ampt op, men vond mij vervolgens zelfs voor den predikdienst bekwaam, liet mij bij een leeraar eenige tijd onderwijs genieten en mij na de aldaar heerschende zeeden op een plechtige wijze voor bekwaam om het leeraarampt waar te neemen, verklaaren en inzegenen.

Nu reisde ik door verscheiden staaten, kwam in veele gewesten, alwaar jaarenlang geen leeraar geweest was, preedikte aldaar, bediende de sacramenten.

Na neegen jaaren aldus met reisen doorgebracht te hebben, wierd ik eindelijk in Pensilvanien in Barks County³ als leeraar verkoosen. Alhier trouwde ik met de dogter van een landman waarmede ik veel akkerland verkreeg en leefde eenige tijd genoeglijk. De dood nam eindelijk egter zeer spoedig deeze dierbare echtgenoot van mij weg.

Ik was dus weeder alleen en wenschte nu niets meer en sterker als dit: dat ik doch noch eens Europa, mijn vaderland en mijn noch levende lieve oude moeder mogt weederzien.

Ik zamelde zorgvuldig de inkomsten van mijne akker en predikampt, brag 2700 guldens met ter tijd tezamen en nu besloot ik te gaan. Mijn gemeente gaf mij een jaar verlof en ik reisde van daar over land na Baltimore, alwaar ik mij den 1 april van dit jaar inscheepte en na een reis van 10 weeken en 3 daagen [= ca. 13 juni] te Breemen aankwam. Alhier begaf ik mij op de Hannoversche postwaagen, en nadat ik aldaar mijn pardonsbrief ontvang[en], boeken en eenige andere noodige behoeftens gekogt had welke ik egter aldaar terug liet, met verzoek om ze voor mij na Amerika te scheepen.

Ik kwam te Hannover, konde niet voor den anderen dag 's avonds van daar met de postwagen naa Brunswijk vertrekken en droeg mijn koffer, waarin alle mijne goederen beneevens noch 1755 guldens was in het posthuys met verzoek aan den waagenmeester of zij aldaar mogt staan en of hij er acht op geeven wilde. Ik ging daarop in het tegenoverstaande logiment, den anderen dag als ik verder reisen wilde, was de koffer niet te vinden.

Ik adresseerde mij bij de regeering, verzogt vergoeding, verkreeg egter geene andere dan het aanbod van 18 guldens, welke ik niet annam, en vrije plaatse op de postwagen na Brunswijk. Ik kwam dan bij mijn oude moeder, maar in evenzo armoedige staat

als zij was, goede vrienden aldaar ontfermde zig over mij en gaaven mij zo veel dat ik na Hamburg reisen konde. Aldaar vond ik ook zo veel ondersteuning als ik noodig had om mij hier na deeze stad te kunnen begeeven en nu ben ik zo vrijmoedig om bij UE Moogende te vervoegen met hartelijkste beede, dat UE Moogende zig dog over dat mijn ongeluk mooge ontfermen en mij op het liefrijkste bij te staan. Mijn gebrek is waarlijk zeer groot, ik moet of het weinige dat ik bezit alhier geheel verteeren of door UE Moogende lijfderijke ondersteuning spoedig in staat gesteld worden om verder de terugreise na de plaase Helvoetsluis alwaar ik mij weder denk in te scheepen, voor te kunnen zetten.

O help mij doch Edele Menschen vrienden, Laat mij ondersteund door UE Moogende liefdegiften spoedig in de woningen van mijn Pensilvaniers weederkeeren, alwaar men in patriarchische eenvoudigheid des harten met genoegen en gelukkig leven kan zonder dat men de ondervinding der wereld nodig heeft of de slegte konst van onrechtvaardigheid behoeft te bezitten.

Hope dat UE Moogende dit smeekschrift gunstig beoordeelen en mij UE Moogendens gunstig bericht hierop verleenen zullen.

[w.g.] John: Eber: Phil: Thate

NB Bijleggende schriften kunnen UE Moogende naader van alle mijne omstandigheden berichten.

Op 13 december wordt het request behandeld op de reces Landdag en komen de Heren Staten van Stad en Lande tot de volgende beschikking.⁴

Gedelibereert zijnde op het ingediende request van **John Eber Philip Thatae** predikant in Pensilvanien, daar bij te kennen gevende, dat zich na Brunswijk op reis hebbende begeeven om zijn moeder aldaar te bezoeken, zijn koffer, waar in alle zijne goederen benevens nog f 1755 guld^s in het Posthuis te Hannover te zoeke was geraakt, en daar door in zulke armoedige omstandigheden gebracht dat zonder eenige ondersteuning buiten staat was om zijne terugreise na Pensilvanien verder voort te zetten, alwaarom ten dien einde eene liefde gift verzogt.

Hebben de Heeren Staten van Stad en Lande de Heeren Gedeputeerden geauthoriseert aan den Suppl^t ses ducatons te doen demanueren zonder resumptie af te wagten.

Noten:

- 1 Toegang 1605, inv.nr. 962, jaar 1793, Rapporten, Resoluties, Propositions, Landdag & Reces Landdag 1793 (dec-sept). Waarschijnlijk tussen 30 oktober en 9 december.
- 2 Nederlandse naam voor de Mohawk River. Deze rivier mondt ten noorden van Albany (vroeger Fort Oranje) in de Hudson. De Mackwaas is ook de naam van een Indianenstam in dit gebied.
- 3 Waarschijnlijk Berks County; hoofdplaats Reading; zo'n 50 mijl westnoordwest van Philadelphia.
- 4 Als noot 1, reces landdag d.d. 13-12-1793.

Toevalsvondst

Op 't versoeck der samentlijcke nabuiren van Sijcke Cornelis, ten einde deselve ontcleet moge worden, een huisholdt genieten, en op 't nieuwe kerckhof gebracht, en begraven moge worden.

D'h.heeren borgemesteren en raedt accordieren het gedane versoeck, mits dat de doode des avonts sal worden begraven.

Bron: RA III a 50, d.d. 21-06-1652. Gevonden door Klaas Bijsterveld.

Schipbreuk bark Jantje

Een voorgenomen zeereis van Risør (Noorwegen) via Cardiff (Wales) naar Buenos-Aires (Argentinië) ¹

Henk Werk, IJmuiden

Het moet de laatste week van januari 1890 gespookt hebben in Het Kanaal. Een stormachtige westzuidwesten wind met veel regen dwong veel kapiteins beschutting te zoeken in de baai van Dungeness aan de zuidoostkust van Engeland. "De ten anker liggende schepen bij Dungeness zijn door dikte niet te onderscheiden", berichtte de *Provinciale Groninger Courant* van vrijdag 31 januari. ² Of anders gezegd: het zag 'zwart' van de schepen. Desondanks zouden veel schepen het slechte weer niet overleven. Drie stoom- en 29 zeilschepen vielen ten prooi aan de golven, acht stoom- en 35 zeilschepen strandden en nog eens 121 zeil- en 103 stoomschepen liepen averij op. ³ Hoeveel bemanningsleden daarbij verdronken meldde Germanischer Lloyd niet; het moeten tientallen zo niet honderden zijn geweest. Onder hen zes van de elf bemanningsleden van de Delfzijlster bark Jantje.

"Geliefde Groot vader en Groot moeder. Ik vat de pen op om u een [...] letteren te schrijven ik ben goed gezond en hoop van u hetzelfde. Wij zijn druk aan het laden. Het onderruim is haast vol." Zo begint de brief ⁴ die de dertienjarige kleinzoon **Menne Boompaal** op 27 november 1889 schreef aan oma Grietje Jans de Wilde en stiefopa Jakob Bos. "Het is een heele stouwing alte maal eentjes jufvers van 4 à 5 voed" ⁵ vult kapitein en vader **Jan Harmannus Boompaal** twee dagen later aan. ⁴ Over de ingetreden kou maakt hij zich geen zorgen, want "wij hebben een goede kaggel en steen kool".

Nog een week dacht kapitein Boompaal nodig te hebben voordat hij de Noorse havenstad Risør zou verlaten met als eindbestemming Buenos-Aires. Een lange reis die acht à negen maanden zou duren. "Maar de tijd Vliegt snel voor bij als alles Maar goed Gaat". Maar de reis eindigde in een drama. Argentinië zou nooit worden bereikt, zelfs in de tussenhaven Cardiff aan de zuidkust van Wales zouden vader en zoon en de overige negen bemanningsleden nooit voet aan wal zetten.

De zeereis was twee maanden oud toen de 402 ton metende Jantje op 15 januari beschutting zocht in de baai van Dungeness. Het zal hondenweer zijn geweest, want twee weken later was de Straat van Dover nog steeds niet bedwongen. De Jantje werd teruggeblazen richting Noordzee en strandde op 29 januari 1890 voor de Franse kust nabij Duinkerke, zo'n 50 zeemijlen verwijderd van Dungeness.

Bootsman-zeilmaker Johannes Pekelder, de matrozen Herman Betke, Jan Wijnholt en Gerrit van der Meulen, en lichtmatroos Reinder de Vries verlieten het gestrande zeilschip 's morgens vroeg en ontkwamen aan verdrinking. Dekjongen Menne was aanvankelijk in hun gezelschap, maar koos naderhand bij zijn vader te zijn. Weduwnaar Jan Boompaal, zoon Menne, kok Abel Collij - neef van mijn betovergrootmoeder Anna Kolle, matroos Obbe Kuiper, de enige Fries aan boord en ongehuwd, tweede stuurman Jacob Scherphuis, ongehuwd, en eerste stuurman Hindrik Sijtzes Wortel overleefden de schipbreuk niet. ⁶

Dezelfde dag verklaarden de vijf overlevenden ten overstaan van de Nederlandse consul in Duinkerke "zeilende in de Noordzee en het Engelsch kanaal, heeft het schip in den nacht van den achtentwintigsten op den negenentwintigsten Januari, herhaaldelijk gestooten en was het ten laatste vol water, - des morgens omstreeks half zes uur van laatstgemelden dag, toen wij het schip met een boot hebben verlaten ten Noordoosten

op eenigen afstand van Duinkerken, hebben wij in de onmiddellijke nabijheid van hetzelfde gezien, dat het schip kenterde en onderstboven kwam en het overig aan boord gebleven deel der bemanning van het schip, daardoor omkwam".⁷

Het wrak raakte met het achterschip vast op een zandbank ten westen van de Franse havenstad Gravelines⁸, een deel van de lading - mijnstutten - werd opgevist.⁹ Kennelijk raakte de bark op drift want Engelse vissers, die met hun smakken terugkeerden in de haven van Dover, rapporteerden een ondersteboven drijvend gekoperd¹⁰ wrak in zeventien vadem diep water. "Dit is vermoedelijk het dikwijls vermelde wrak van het Nedl. schip Jantje" berichtte de *Groninger Courant* op 15 februari 1890.¹¹

Op vijftigjarige leeftijd liet Jan Harmannus Boompaal drie kinderen na: enigst dochter Grietje, Egbert Jan en Hillebrand. Grietje, kort na de stranding gehuwd met timmerman Jan Rietema, nam de zorg op zich van haar vijftien jaar oude broertje Hillebrand en zorgde ervoor dat hij zijn studie aan de zeevaartschool afmaakte. Via kajuitswachter en lichtmatroos klom hij op tot stuurman, werd zeeloods, huwde Henderika Maria Stijkel, zei het zeemansleven vaarwel en eindigde zijn loopbaan als sluiswachter.

Egbert Jan monsterde slechts één keer aan en wel als negentienjarige lichtmatroos op de bark *Jantje*. Vader Jan Harmannus Boompaal voerde het gezag over hem, zijn zes jaar jongere broer en de jongen Hillebrand en over nog acht andere bemanningsleden, waaronder zeilmaker Johannes Pekelder en matroos Obbe Kuiper. Egbert Jan Boompaal kreeg vaste voet aan wal bij de gemeente Delfzijl en vervulde in overheidsdienst verschillende functies: ambtenaar ter secretarie, ambtenaar van de burgerlijke stand, marktmeester, havenmeester en armenmeester. Samen met zijn vrouw Anna Tuinier dreef Egbert Jan een tabakszaak in Delfzijl. Naast de gebruikelijke rookwaar verkochten zij ook prentbriefkaarten van Delfzijl.

Jan Harmannus Boompaal was het tweede kind uit een gezin van vier, welke kinderen nog niet volwassen waren toen hun vader Harmannus Lammerts Boompaal in 1844 overleed. Lammert Harmannus – de oudste en zeven jaar oud toen hun vader overleed – begon zijn loopbaan op zeventienjarige leeftijd als kajuitswachter. Het zeemansbestaan was van zeer korte duur, want ruim drie maanden na aanmonstering overleed hij te Londen aan boord van de galjoot *Annechina*.

Ook Hillebrand werd met 34 jaar niet erg oud. Opgeklommen van kajuitswachter tot kapitein overleed hij te Antwerpen. Door ziekte of door een ongeluk? In een ontroerende brief aan zijn ouders – moeder Grietje was hertrouwd met Jakob Bos – rept hij daarover met geen woord: "geliefde Ouders / Ik lig thans op mijn / sterfbed en of onze Lieve / Heer nog gedooft dat / ik nog eens weer bij / u koomen dat weet ik / niet, maar ik hoop dat / wij elkander weder / aan mogen Treffen / H Boompaal."⁴

Grietje Jans de Wilde overleefde haar zonen ruimschoots en zal zich vaak ongelukkig en verdrietig hebben gevoeld. Ook van haar jongste kind Jantje nam zij noodgedwongen afscheid. Na vier jaar huwelijk emigreerde Jantje in 1875 met Hendrik van Dijken naar Noord-Amerika. Zij settelden zich, zoals vele Nederlandse emigranten, in de staat Michigan.

Minne Egberts Kuipers – eigenaar van de bark *Jantje* – begon op zestienjarige leeftijd onderaan de ladder als kok op hektjalk Margretha Alida. Monsterde achtereenvolgens aan als matroos, kok, lichtmatroos, matroos en stuurman en werd in 1857 op 24-jarige leeftijd kapitein op de kof *Grietje Huisman* en voerde het gezag over dit schip tot 1866. De zwager van Jan Harmannus Boompaal kocht in 1866 de kof *Elisabeth*, monsterde nog één keer aan als kapitein op zijn eigen schip en zei het zeemansleven daarna

vaarwel. Minne Egberts Kuipers was scheepsreder tot 1897 en was eigenaar van acht zeilschepen.

Het zat de Delfzijlster scheepsreder niet mee. Voordat de bark *Jantje* ten prooi viel aan de golven had hij al te maken gehad met vier tegenslagen: één schip zonk, één strandde, één verongelukte en een vierde schip werd afgekeurd. Na de schipbreuk van de bark *Jantje*, vernoemd naar zijn tweede vrouw Jantje Gnodde, verloor hij nog twee schepen: schoenerbrik *Elisabeth*, vernoemd naar zijn eerste vrouw Elisabeth Gosselaar, eindigde als wrak, en zijn laatste schip de bark *Jantje*, met 428 registerton niet veel groter dan zijn voorganger, zonk in de Noord Atlantische Oceaan.

Niet alleen als ondernemer maar ook in het persoonlijke leven kreeg hij in zijn huwelijk met Elisabeth Gosselaar tegenslag na tegenslag te verwerken. Hun oudste kind Willem Johannes overleed drie jaar oud aan boord van kof de *Grietje Huisman*, waarover vader Minne het gezag voerde, Grietje werd amper één jaar oud, en Grietje Kornelia overleed op vierjarige leeftijd. De twee jongste dochters kwamen levenloos ter wereld en zo eindigde het huwelijk van Minne en Elisabeth uiteindelijk kinderloos. Minne's tweede vrouw Jantje Gnodde schonk hem zes kinderen: twee zonen en vier dochters. Door de aderen van beide zonen stroomde geen zeewater. Het onzekere bestaan van een leven op zee schrok hen kennelijk af, want zij traden niet in het voetspoor van hun vader. Egbert, de oudste van de twee, verdiende de kost als kantoorbediende, correspondent en makelaar, Minne begon als smid, werd handelsreiziger en verkocht elektrische lastoestellen.

Gezinsoverzicht I

Jan (Harmannus) Boompaal, geb. Uitwierde (Delfzijl) 13-6-1839, overl. op zee voor de kust van Duinkerke aan boord van de bark *Jantje* 29-1-1890, scheepskok, (licht)matroos, stuurman, kapiteineigenaar van de kof *Hoop*, kapitein, arbeider, buitenvaarder, zeeman, kapitein van de bark *Jantje*, zoon van Harmannus Lammerts Boompaal en Grietje Jans de Wilde, tr. Delfzijl 21-12-1864 **Egberdiena Kuipers**, geb. Farmsum (Delfzijl) 3-9-1836, overl. (in het kraambed?) Delfzijl 12-9-1877, dr van Egbert Louwes Kuipers en Grietje Mennes Gnodde, zuster van Minne Egberts Kuipers.

Uit dit huwelijk:

1. **Grietje Boompaal**, geb. Delfzijl 27-10-1865, overl. Farmsum (Delfzijl) 13-8-1938, tr. Delfzijl 2-5-1890 Jan Rietema, geb. Uitwierde (Delfzijl) 24-7-1863, overl. Farmsum (Delfzijl) 2-6-1931, timmerman, aannemer, zoon van Johannes Rietema en Frouke Buighout.
2. **Egbert Jan Boompaal**, geb. Delft 16-10-1869, overl. Delfzijl 26-9-1939, lichtmatroos, klerk, ambtenaar ter secretarie gemeente Delfzijl, tevens ambtenaar van de burgerlijke stand, marktmeester, havenmeester en armenmeester, winkelier (verkochte naast tabakswaaren prentbriefkaarten van Delfzijl), tr. Delfzijl 13-3-1896 Anna Tuinier, geb. Weiwerd (Delfzijl) 12-5-1870, overl. Delfzijl 25-8-1952, dochter van Jan Tuinier en Grietje Römelingh.
3. **Hillebrand Boompaal**, geb. Delfzijl 28-9-1875, overl. Delfzijl 22-5-1964, kajuitswachter, lichtmatroos, (2e) stuurman, vanaf zijn huwelijk achtereenvolgens zeeloods en sluiswachter, tr. Delfzijl 27-4-1900 Henderika Maria Stijkel, geb. Appingedam 30-7-1875, overl. Delfzijl 21-3-1964, dochter van Jurjen Stijkel en Hanna Hindrika Bruggema.
4. **Menne Boompaal**, geb. Delfzijl 7-9-1877, overl. op zee voor de kust van Duinkerke aan boord van de bark *Jantje* 29-1-1890, dekjongen van de bark *Jantje*.

Gezinsoverzicht II

Minne Egberts Kuipers, geb. Harlingen 29-12-1832, overl. Delfzijl 8-9-1901, scheepskok, (licht)matroos, stuurman, kapitein, kapiteineigenaar, scheepsreder (o.a. eigenaar van de bark *Jantje*), kassier (bij overlijden), in 1876 medeoprichter en penningmeester Delfzijlster (Koninklijke) Zeil- en Roeivereniging Neptunus, zoon van Egbert Louwes Kuipers en Grietje Mennes Gnodde, broer van Egberdiena Kuipers.

Tr. (1) Delfzijl 18-12-1857 **Elisabeth Gosselaar**, geb. Delfzijl 19-2-1835, overl. Delfzijl 6-11-1885, dochter van Everhardus Bontkes Gosselaar, koren- en pelmolenaar, en Janna Willems Groeneboom.

Uit dit huwelijk:

1. **Willem Johannes Kuipers**, geb. Delfzijl 21-4-1859, overl. op zee aan boord van de kof *Grietje Huisman* op de rede van Kopenhagen 16-6-1862.
2. **Grietje Kuipers**, geb. Delfzijl 2-8-1860, overl. Delfzijl 13-8-1861.
3. **Grietje Kornelia Kuipers**, geb. Delfzijl 3-6-1864, overl. Delfzijl 22-9-1868.
4. **NN Kuipers**, levenloos geboren dochter Delfzijl 8-6-1865.
5. **NN Kuipers**, levenloos geboren dochter Delfzijl 27-12-1866.

Tr. (2) Delfzijl 1-12-1886 **Jantje Gnodde**, geb. Lemmer (Lemsterland) 5-9-1860, overl. Groningen 23-11-1913, dochter van Douwe Harmens Gnodde, kofschipper, en Anna Elisabeth Adema.

Uit dit huwelijk:

6. **Egbert Kuipers**, geb. Delfzijl 6-2-1887, overl. Den Haag 30-11-1955, kantoorbediende, correspondent, makelaar, tr. Aduard 29-8-1911, scheidde (datum en plaats onbekend) Maaïke Jantina Wristers, geb. Garnwerd (Ezinge) 30-11-1891, dochter van Menzo Wristers en Henderika Wieringa.
7. **Elisabeth Kuipers**, geb. Delfzijl 23-2-1888, overl. Berlijn (Berlin-Schlachtensee) 6-10-1971, telefoniste, tr. Groningen 14-8-1919 Luitzen Jelle Wiersma, geb. Groningen 26-3-1896, arts, zoon van Jelle Wiersma en Trientje Visser. Het pasgetrouwde stel vertrok 1 september 1919 uit Groningen en vestigde zich te Kreutz a/d Ostlohn (Brandenburg, Duitsland); zij kregen in 1936 het Duitse staatsburgerschap.
8. **Anna Elisabeth Kuipers**, geb. Delfzijl 11-6-1889.
9. **Grietje Kuipers**, geb. Delfzijl 18-8-1890, overl. Groningen 23-3-1907.
10. **Minne Kuipers**, geb. Delfzijl 10-3-1892, overl. Groningen 22-8-1975, smid, reiziger, handelaar in elektrische lastoestellen, tr. Groningen 16-5-1918 Anna Catharina van der Vaart, geb. Groningen 22-11-1894, overl. na 1975, dochter van Foppe van der Vaart en Jantje Bulthuis.
11. **Jantje Kuipers**, geb. Delfzijl 15-11-1896, overl. Midlaren (Zuidlaren) 7-9-1930, telefoniste.

Noten

1. Deze bijdrage is een ingekorte versie van webpagina [http://home.hccnet.nl/h.werk/bark Jantje.htm](http://home.hccnet.nl/h.werk/bark%20Jantje.htm)
2. RHC Groninger Archieven, Scheepvaartberichten ("Zeetijdingen") uit de *Provinciale Groninger Courant*, vrijdag 31 januari 1890.
3. RHC Groninger Archieven, Scheepvaartberichten ("Zeetijdingen") uit de *Provinciale Groninger Courant*, donderdag 6 februari 1890.
4. Kopieën van de drie brieven zijn beschikbaar gesteld door mevrouw G. Westerholt-Boompaal, achterkleindochter van Jan Harmannus Boompaal.
5. Juffers volgens *Van Dale: lange dennenstam, gewoonlijk enigszins beslagen, vooral als steigerpaal of zolderrib; opzetstuk op een helpaal*. Ook gebruikt als stutmateriaal in mijnen. De 120

tot 150 centimeter lange juffers die Jan Harmannus Boompaal vervoerde waren vermoedelijk bestemd voor de kolenmijnen en leisteengroeven in Zuid-Wales.

6. Bark Jantje telde elf bemanningsleden. Aangemonsterd Delfzijl 4 november 1889, monsterrol 1889-132, www.noordelijkscheepvaartmuseum.nl. De database op de website van het Noordelijk Scheepvaartmuseum bevat de bemanningsgegevens uit het archief van het gewest Fivelingo in de Franse tijd, de gemeentearchieven van Aa en Hunze, Delfzijl, De Marne, Hoogezand-Sappemeer en Wildervank, het Fries Scheepvaartmuseum in Sneek en het Noordelijk Scheepvaartmuseum in Groningen over de periode 1803-1937.
7. Gemeentearchief Delfzijl, BS Delfzijl, overlijdensakte Jan en Menne Boompaal, aktenummer 29, aktedatum 18 februari 1890.
8. Gravelines (Grevelingen), havenstad gelegen tussen Dunkerque (Duinkerken) en Calais. Gravelines en Dunkerque behoren tot Frans Vlaanderen (La Flandre), een streek in het noordwesten van Frankrijk en van oorsprong Nederlandstalig.
9. RHC Groninger Archieven, Scheepvaartberichten uit de *Groninger Courant*, vrijdag 7 februari 1890.
10. Om ongewenste aangroei (fouling) van dierlijke en plantaardige organismen te voorkomen werd het onderwatergedeelte van houten schepen beslagen met koperen platen.
11. RHC Groninger Archieven, Scheepvaartberichten uit de *Groninger Courant*, zaterdag 15 februari 1890.

Overige bronnen

Hans Beukema, *Te loevert en te lij*, 120 jaar Koninklijke Zeil- en Roeivereniging Neptunus, Stichting Spiegel der Zeilvaart 1996.

G.N. Bouma, *Lijst van Nederlandse koopvaardij-schepen alsmede hun gezagvoerders en thuis-havens 1820-1900*, Stichting Nederlandse KaapHoornvaarders, Hoorn 1998. In 2004 herzien door S. Parma.

Alle@@@l digit@@@l (zeven-en-twintig)

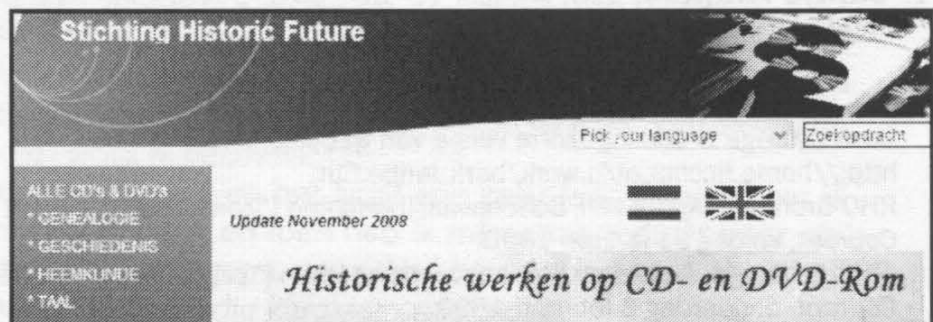
Antonia Veldhuis, Veenwouden (gecontroleerd door Bert Kranenburg)

In deze rubriek komen interessante homepages en nieuwe digitale bestanden aan bod. Tips kunt u mailen aan antonia.veldhuis@hetnet.nl.

In het januarinumnummer begon ik met het noemen van CD-rom's. Ook deze keer kwam ik er weer één tegen. Op de nieuwsbrief van de Genealogische Computervereniging werd de site www.historicfuture.nl/ genoemd, waar de dvd's van de Regerings-Almanakken van Nederlandsch-Indië van 1815-1942 te verkrijgen zijn. Klikken op de CD geeft meer info.

Op deze twee dvd's vindt u de gehele reeks, tezamen 219 boeken, die in de loop der tijd steeds dikker werden. De Indische Almanak kan worden beschouwd als de

weerslag van het maatschappelijke leven in Indië in die periode. De reeks beslaat bijna 14 meter boekenplank. Naast opgaven uit de burgerlijke stand (geboorte, huwelijk en overlijden) bevat de Indische Almanak gegevens over de wijze waarop het openbare

leven in Indië was georganiseerd en over maatschappelijke carrières van veel inwoners. Met de hulp van de Indische Almanak is het mogelijk de levensloop van mensen in Nederlands Indië te volgen en te reconstrueren.

Onder **Alle CD's en DVD's** (startpagina bovenaan) de gehele collectie genealogie en historie die te koop is.

In het vorige nummer noemde ik de site van Ben Baneman over de Achterhoek (www.genealogiedomein.nl), waarin hij ook andere provincies vermeldt. Van Groningen kwam ik daar het Bevolkingsregister van Groningen tegen, te bezien via een te downloaden programma. Te vinden onder **Bronnen, Buiten de Regio** onder Provincie Groningen (menu onderaan rechts). Rode tekst bovenin. Tip Bert: Gemakkelijker te vinden via www.archieven.nl.

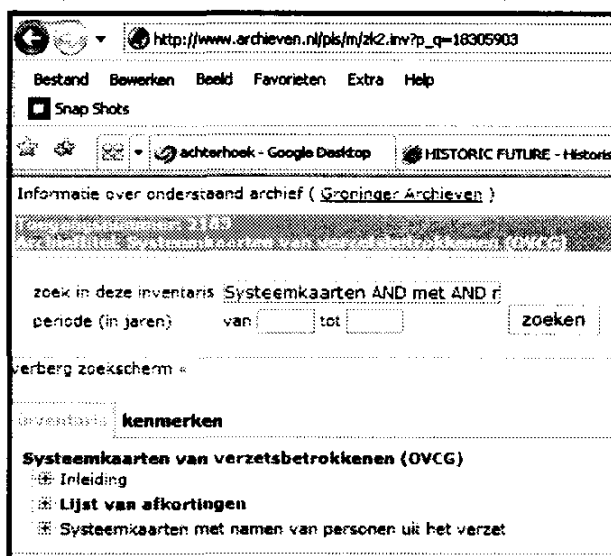
Johan Waterborg wees me op de Systeemkaarten met namen van personen uit het verzet in de Tweede Wereldoorlog (WO2). Ze komen uit toegang 2183, de Archieftitel is *Plaatsingslijst van de systeemkaarten van verzetsbetrokkenen. Groningen, 2004*. Te vinden op de Groninger Archieven en te doorzoeken op het adres www.archieven.nl:80/pls/m/zk2.inv?p_q=18305903, waar een alfabetische index op achternaam per letter. Door het plusje ervoor aan te klikken worden de scans van de documenten geopend en kunt u erdoor scrollen.

Dubbelklikken erop vergroot dit. Het plusje voor de scan aanklikken geeft meer genealogische gegevens. Met wat geluk is er een afbeelding bij.

Voor mijn stamboom gebruik ik Haza-72, een oudere Dos-versie. Als printer heb ik echter een vrij nieuw exemplaar. En die twee kunnen niet overweg. Rechtstreeks printen lukt niet. Gelukkig kan ik via een omweg toch een print krijgen van mijn gegevens (met dank aan Menno de Lange). Ik kies de naam waarvan ik iets wil. Bij **Uitvoer** kies ik **tekstverwerken** (3^e item), geef **Enter** en tik naam in het schermpje dat dan verschijnt. In mijn c:\-directory staat een map **Haza-72**. Het document is, met de door mij opgegeven naam, te vinden onder **Uitvoer**. Printen kan nu gewoon via Word. Na bijwerken van mijn gegevens maakte ik altijd een back-up die ik op floppy's zette. Tegenwoordig doe ik dat op een USB stick. Bij uitvoer opgeven `b:\naam, g:\naam` o.i.d..

Ook over de Tweede Wereldoorlog gaat de (nieuwe site) van Teun Heijstek. Op het adres www.wereldoorlog2.com staan krijgsgevangenen die tijdens die periode omkwamen in Zuidoost-Azië. Naast de namen verder gegevens over geboorte- en overlijdensplaats en -datum. In de linkerkolom o.a. **Slachtoffers, Wijze van omkomen, Schepen en Documentatie**. Verder afbeeldingen van slachtoffers, zodat namen een gezicht krijgen. Te zijner tijd gaan de portretten in albums naar Het Militair Tehuis annex Museum te Bronbeek. De site krijgt nog vele honderden namen. De opzet van de site is zo simpel mogelijk gehouden en gaat niet via ingewikkelde zoekacties te werk.

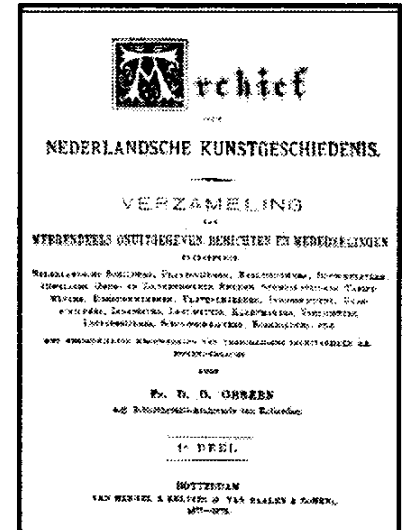
Beeldmateriaal over WO2 is te zien op www.beeldbankWO2.nl: 175.000 tekeningen, affiches en foto's over de Duitse inval, het verzet, de hongervinter, Jodenvervolgung en dergelijke. Omdat er nog steeds materiaal opduikt blijft de collectie zich uitbreiden.

Mocht u afbeeldingen tegenkomen waarop gegevens ontbreken, dan wordt u uitgenodigd te reageren en aan te vullen.

“Zo maar een bron”, schreef H.M. Lups in één van zijn laatste nummers van *Computergeneal*. (Ja, slordig. Bron vergeten te noteren.) En noemde (als tip van zijn dochter) www.xs4all.nl/~kalden/dart/d-a-ab-obreen-lucasgilde1.htm de volledig doorzoekbare tekst van het in 1877 gepubliceerde boek over meesterschilders, plaatsnijders, beeldhouwers, pottenbakkers enz. van 1613 tot 1714. De site is Engelstalig.

Van Jur Dekker kreeg ik een foldertje over de sites van Bob Coret met de tekst: “Maak kennis met de websites die gratis ter beschikking zijn.” Ook die noemde ik al eens in een digit@@l. Intikken van www.coret.org geeft een site met de volgende mogelijkheden: **genealogiewerkbalk**: downloaden geeft direct toegang tot genealogische bronnen en deze website; **genealogieonline** geeft mogelijkheid uw genealogische gegevens te publiceren (hierin al 5 miljoen personen). Na gratis aanmelding bij **Genlias Monitor** krijgt u de laatst ingevoerde gegevens over een door u opgegeven naam. **stamboomgids** is een startpagina voor archieven, familienamen, software enz. Op **stamboomforum** kunt u zoeken wie er werken aan families (wie (onder)zoekt wie, 41.000 familienamen) en kunt u discussies volgen. **Digitale Stamboom Monitor** houdt u op de hoogte van nieuwe archief- en stamboomsites. Keuze uit Nederlandse en Engelstalige versie.

Tot slot nog een paar tips van lezers, misschien heeft u er iets aan. Johan Waterborg schreef: “Op <http://aidaonline.niedersachsen.de> kun je zoeken in archieven in Nedersachsen. Rechtsboven zie je zelfs een link **Familienforschung**. Je moet er wel even op studeren, maar er valt zeker wat interessants in te vinden.” Om even in het buitenland te blijven: Menno Bennema Geerlings dacht dat onderstaand adres mogelijk leuk is voor mensen die op zoek zijn naar emigranten die naar Australië gingen. <http://naa12.naa.gov.au:80/> geeft de mogelijkheid om als gast te zoeken of te registeren. Ik probeerde op gast Veldhuis te vinden, 36 vermeldingen. Deze zijn te vinden onder **Display** en **Refine this search results**. Komt u er niet uit: Rechtsbovenin een **Help**-toets. De site is Engelstalig. Geen website, maar een mailadres komt van Dick ten Haken: “De core business van het BRIOP is het in goede en toegankelijke staat houden van het archief van personen die bij Defensie hebben gewerkt. Via het emailadres DCDIPOST@mindef.nl of postadres BRIOP, Postbus 7000, 6460 NC Kerkrade kan een “staat van dienst” worden opgevraagd.” Ik zit aan mijn maximum aantal woorden voor deze keer. Laat u daardoor niet verhinderen om links te sturen. Ik plaats ze!

Prinselijk bezoek in Scheemda in 1737

“Pinxter-dingsdag den 11 Junii ... om daar [Scheemda] ter plaatse boog en kroonen over de weg te stellen ter eeren van de Prins en Prinsesse van Orangien, die dien dag zouden passeeren.”

Getuigenverklaring d.d. 16-12-1737 [RA Oldamt, toegang 731, inv.nr. 5711]. Vondst Henk Hartog.

COPYRIGHT!

Partners in opmaak & repro

zwart/wit laserprints
full color laserprints
zwart/wit kopieën
kleurkopieën
inbinden & afwerken
grootformaat kopie & print
full color posters
lamineren tot A0
faxservice
internet
computeropmaak (DTP)
kantoorartikelen
transferdruk (opdruk op
t-shirts, mokken en andere materialen)

gratis haal- en brengservice voor bedrijven en instellingen

Kerklaan 49-51 Groningen, 050-5714666
kerklaan@copyright.nl

Verl. Bremenweg 8 Groningen, 050-3188034
zuidoost@copyright.nl

Kanaalstraat 15a Roden, 050-5016519
roden@copyright.nl

Verl Hereweg 45 Groningen
050-5275555 - helpman@copyright.nl

Nieuwe boeken: Verschenen of nog te verschijnen

Klaas Niemeijer, kenjniemeijer@planet.nl

Nieuwe boeken

Boerderijen in en om Noordhorn, Zuidhorn en Brittil.

Diverse auteurs. Uitg. Profiel Bedum. ISBN 978-90-5294-427-2. ± 480 pagina's, genaaid en gebonden. € 79,50. Dit boek beschrijft het ontstaan, de ontwikkelingen en de huidige situatie van ongeveer 120 boerderijen in de voormalige gemeente Zuidhorn. Het boek verschaft ook veel genealogische informatie. Het personen- en namenregister bevat praktisch alle namen van bewoners van de boerderijen. Is op 21 maart 2009 verschenen.

Brieven uit Tasmanië, M. Goslinga, Uitg. In Boekvorm Uitgever bv, Assen. ISBN 978-90-7754-8653, gebonden, € 17,50. Dit boek beschrijft het verzet van een aantal mannen in de Tweede Wereldoorlog, maar ook de periode daarna, toen acht oud-verzetsstrijders met hun gezinnen naar Australië emigreerden. Het boek schetst een beeld van hun belevenissen in het nieuwe vaderland. Een aanrader voor mensen die willen weten hoe de eerste jaren van geëmigreerde families in Australië verliepen.

De kaart van Egbert Haubois in 3D DVD-Video. Concept en animatie: Harry Romijn. Speelduur: 19 minuten. € 7,50. Een werkelijk prachtige en verrassende driedimensionale bewerking van de bekende kaart van de stad Groningen uit 1643. Veel respect voor de cartograaf Egbert Haubois, maar ook voor de bewerkers. De animatie is gemaakt in het kader van de manifestatie het Verleden van Groningen en vertoont tijdens de gelijknamige tv-serie door RTV Noord. O.a. verkrijgbaar bij de boekhandel Godert Walter en bij de balie van het RHC Groninger Archieven.

Een leven lang gezwegen – Getuigenissen van voormalige NSB'ers en hun familie. Auteur: Alie Noorlag. Uitg. Profiel Bedum. 2007. ISBN 978-90-5294-394-7. Gelijmd, € 16,50. De titel spreekt voor zich en geeft een beeld van in en na de tweede wereldoorlog verguisde leden van de NSB. Er wordt ook aandacht besteed aan het lot van hun kinderen, die zoals zo vaak de dupe waren.

Groninger Tinboek – Historie, tinnegieters en tinwerk. Jan Westers (1946 – 2008). Uitg. Profiel, Bedum. ISBN 978-90-5294-4425 gebonden, 240 pagina's. Prijs: € 69,50. Volgens de uitgever de meest gezaghebbende uitgave over dit onderwerp. Onder de enorme hoeveelheid informatie worden in 18 pagina's de Groninger tinnegieters met hun merken beschreven. De eerste druk is inmiddels uitverkocht en dat zegt genoeg. Er kan worden ingetekend voor een herdruk.

Hoogkerk blijft een dorp – Voor en na de annexatie, Frans E. Banga. Uitg. Banga Productions. ISBN 978-90-76840-33-8. Gebonden, 176 pagina's, € 24,95. Dit boek bevat vooral foto's van Hoogkerk toen en nu. Nieuw voor mij was het feit dat de Zuiderweg in Hoogkerk de eerste betonweg in Nederland was. Een aanrader voor iedereen die op een of andere reden (familie-)banden heeft met Hoogkerk.

Klokkengieters van vroeger tot Midwolda. K.B. Haan. Uitg. Profiel Bedum. ISBN 978-90-5294-4258. Gelijmd, 96 pagina's, € 14,50. De geschiedenis van de klokkengieterij van Bergen wordt hierin uitvoerig beschreven. Ook de genealogie Fremij – van Bergen wordt vermeld.

Veenkoloniale Almanak 2008 – Jaarboek voor de geschiedenis van de Groninger Veenkoloniën. Twintigste jaar, 2008. Diverse auteurs. Uitg. Veenkoloniaal Museum, Veendam. ISBN 978-90-73777-32-3. 168 pagina's, gelijmde rug. Prijs € 10,00. Bevat diverse artikelen en recensies, die betrekking hebben op de Veenkoloniën. Een lezenswaardige almanak met een gunstige prijs/kwaliteitverhouding.

Historische Atlas van Groningen – Van esdorp tot moderne kennisstad. Meindert Schroor. Uitg. Sun. ISBN: 978-90-8506-480-0. 80 pagina's, prijs € 29,50, tot 1 juli 2009 € 26,50. Meindert Schroor (1955) is geograaf en historicus. Deze werkelijk schitterende atlas geeft in 35 rubrieken met prachtige illustraties een systematisch overzicht van de ontwikkeling van de stad Groningen. Hier is iemand aan het werk geweest, die naast veel kennis van zaken ook gevoel voor het onderwerp heeft. Ook de door hem uitgezochte kaarten – daar gaat het bij een atlas toch voornamelijk om – worden duidelijk weergegeven. Van Meindert Schroor verschenen al meer publicaties over de geschiedenis van zowel de stad als de provincie Groningen en zijn naam mag gezien worden als een garantie voor kwaliteit. Dit boek is op 7 april verschenen. Een aanrader!

Publicaties van de Historische verenigingen

Onze voorzitter Gert Zuidema attendeerde me op het feit dat publicaties van historische verenigingen vaak genealogische informatie bevatten.

Zo bevat de aanvulling 2008 van de losbladige publicatiemap de Mernemap, van de Historische Kring de Marne, onder meer de volgende interessante bijdragen:

1. De zegelstempel van Wijbrant van Goutum, Stad en Lande's hopman in de Marne 1580-1584, door Kees van Straten. Dit was een hopman van de schans Zoutkamp die op de Tammingaborg in Hornhuizen verbleef. Hij sneuvelde op zijn schip op 20 september 1584 in de slag bij Oterdum en werd op 9 oktober 1584 naast zijn vrouw in het koor van de Der Aa-kerk in Groningen begraven. Er is uitgezocht (met hulp van anderen) van wie hij familie was en er is een kleine genealogie van zijn Friese familie samengesteld.

2. 170 jaar geleden Het einde van een tijdperk door U.J. de Vries te Leek. Dit gaat over de familie Van Starckenborgh als bewoners van Verhildersum in Leens van 1587 tot 1822 en Van Starckenborgh Stachouwer in de gemeente Leens tot 1839.

3. Het kerspelkerkhof te Ulrum door Ds. K.G. Pieterman. Hierin worden beschreven grafstenen van Marten Douwes Teenstra, Willem Bronneger Onnekes, Johannes Onnekes, Jan van Julsingha, Bernardus Wissing, Hendrik Koers en Sietse Pieter Bril.

4. Pieter Versol en Anje Jansen -der vergetelheid ontruikt- door Ds. K.G. Pieterman. Beschrijving van een speurtocht in archieven naar de plaats op het kerkhof te Niekerk (bij Ulrum) waar dit echtpaar begraven kon zijn.

Nog te verschijnen boek(en)

Boerderijen in en om Grijpskerk. Diverse auteurs. Uitg. Profiel Bedum. De boerderijencommissie Grijpskerk is al in een behoorlijk ver stadium met hun boek en probeert aan het eind van het jaar het af te ronden. Verschijnt waarschijnlijk in het voorjaar van 2010. Dit boek zal het ontstaan, de ontwikkelingen en de huidige situatie van de boerderijen in de voormalige gemeente Grijpskerk gaan beschrijven, analoog aan de andere bij deze uitgever verschenen boerderijenboeken. Het boek zal traditiegetrouw ook veel genealogische informatie bevatten.

Nieuws van de archieven

redactie Henk Hartog

Groninger Archieven, Cascadeplein 4, tel. 050-5992000;
www.groningerarchieven.nl

Nieuwe genealogieën in de studiezaal dan wel op aanvraag (toegang 1957)

Boerma. Genealogie van Aelder Roeloffs, voorvader van het geslacht Boerma, afkomstig uit de Veenkoloniën.

Olgers. Het geslacht Olgers in en rondom het Oldambt. Met bijlagen en werkboek.

Swart. Parenteel Bartel(e) Jans (genealogie familie Swart)

Enter. Familie Enter: Op zoek naar de herkomst van een familienaam

24982 **Wilmink.** *Geschiedenis familie Wilmink vanaf 1750*; 2008, ca. 60 blz, fraai geïllustreerd. Centraal staat de smid Berent Geerts Wilmink, 20-5-1747 geboren te Dankeren, die in 1777 te Veendam trouwde met Hilligjen Derks Holthuis. Zijn voor- en nageslacht wordt in dit boek beschreven, soms uitgebreid, soms in schema.

24990 **Grit.** *De Gritterij: geschiedenis van de familie Grit van 1685 tot heden*. Red. Meeuwes Braam en Diederik Grit, 2008, ca. 350 blz., met illustraties, index. Nakomelingen van Jan Jans (Grit) en Geertijen Roelefs, eind 17^e eeuw grutters te Diever. Naast een uitgebreide genealogie ook in een twintigtal hoofdstukken wat uitgebreidere informatie over bijzondere leden van deze familie.

25002 **Roggema.** *De voorouders van Aries Derks Roggema en de afstammelingen van zijn kleinzoon Harm Aries Roggema*.

Nieuwe dan wel opnieuw bewerkte toegangen

- 212 Hervormde gemeente Breede, 1650-1970 (herzien)
- 241 Hervormde gemeenten Harkstede, Scharmer en Harkstede en Scharmer, 1721-1961 (herzien)
- 290 Hervormde gemeente van Rottum, 1667-1971 (herzien)
- 364 Doopsgezinde gemeente Sappemeer, 1785-2000.
- 512 Familiearchief Geertsema, 1600-1957 (herzien)
- 1501 Losse stukken in het Gemeentearchief Groningen, vroeger aangeduid als "verzameling handschriften", 1206-1980 (herzien)

Cursussen van de Groninger Archieven in najaar 2009

Gezien de grote belangstelling in het afgelopen voorjaar, zijn de Groninger Archieven van plan in het najaar van 2009 nogmaals de volgende cursussen te geven:

Beginnen met familieonderzoek en **Lezen van oude schriften**.

U kunt zich hiervoor alvast aanmelden. Zodra de data van deze cursussen bekend zijn krijgt u hiervan bericht en wordt uw aanmelding met voorrang behandeld.

Correctie Roots 2008 nr. 3, pagina 99:

In de naam Eelkman Roorda staat een letter teveel. De juiste naam is Eelkman Rooda.

Bij het drieluik (zie hiernaast) v.l.n.r.:

- Hillegonda Jantiena Meijer (1895-1991), tante van Kineke Beintema-Meijer.
- Cornelis Johan (Keesje) Aeneae Venema (1917-1960), vader van Claire Aeneae Venema.
- Elisabeth Aafke Boerema (1915-2001), moeder van Hans de Vries.

Vragen en antwoorden

redactie Johan Waterborg

Deze rubriek is bedoeld voor specifieke vragen op genealogisch gebied in de provincie Groningen en voor algemene vragen van genealogische aard. Antwoorden komen van de Roots@Groningen-lezers; de redactie doet geen onderzoek naar aanleiding van gepubliceerde vragen; voor verdere regels zie Roots 2009 nr. 1, blz. 31. U kunt uw vragen en antwoorden sturen naar: J.A.P. Waterborg, Vijverweide 27, 9791 EA Ten Boer, tel: 050-3021294, e-mail: waterborg@kpnplanet.nl.

ANTWOORDEN

2009/03 Verdwenen familielid

Op de vraag uit het voorgaande nummer van Roots@Groningen m.b.t. Anje Werkema-Niemeijer is een reactie binnengekomen van Harm Walma uit Winsum.

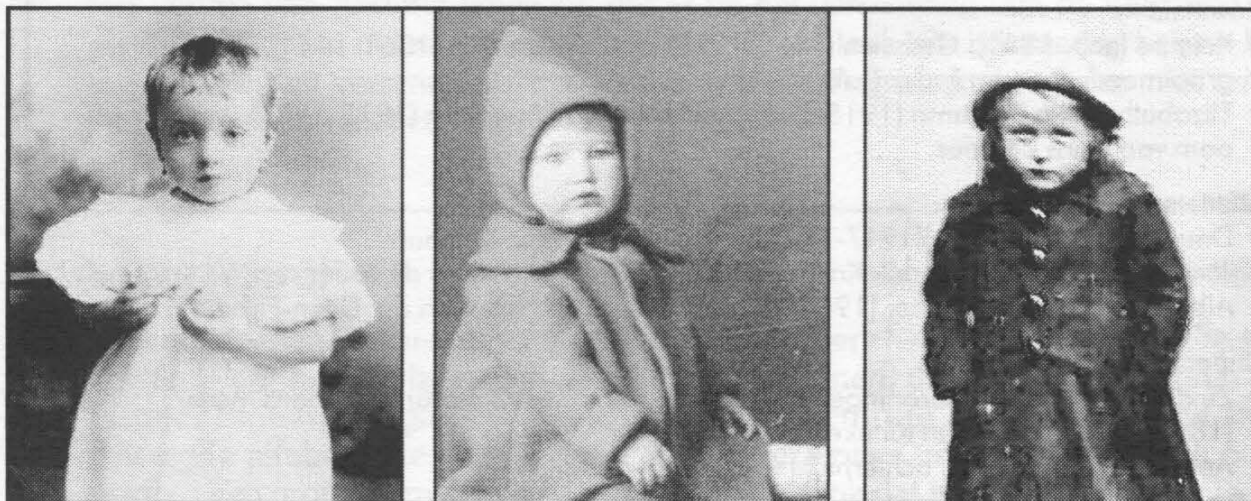
Op 24 januari 1892 wordt te Grand Rapids een zoon van Harry en Annie Werkema geboren, genaamd John. Annie sterft (als Anje Werkema-Niuneyer) op 2 mei 1892 te Grand Rapids.

VRAGEN

2009/04 Bruins – Bultena – Roeters

Mijn overgrootvader Harm Bruins had een aantal zusters, waaronder Anje en Heerodina. Anje trouwde in 1877 met Harmannes Roeters, terwijl Heerodina voorzover ik heb kunnen nagaan ongehuwd is gebleven. In de kleine overlijdensadvertentie van Heerodina (18 maart 1938) wordt vermeld dat zij na een langdurig lijden toch nog onverwacht is overleden ten huize van haar nicht A. Bultena-Roeters, die getrouwd was met S. Bultena. In de gegevens van de burgerlijke stand heb ik vier kinderen kunnen traceren van Anje Bruins en Harmannus Roeters, van wie er geen een voornaam beginnend met een A draagt. Ook heb ik geen huwelijk kunnen vinden van een dochter A. Roeters met een jongeman S. Bultena. Wie heeft gegevens over laatstgenoemde twee personen?

Bob Bruins, Loosdrecht

2009/05 Verboden relaties & buitenechtelijke kinderen

Over de periode 1600-1700 verzamel ik voor een artikel verboden relaties in de stad Groningen zaken als overspel, samenwonen en het krijgen van kinderen buiten echt. Ik nam daarvoor het breukenregister, doop onechte kinderen, RA III ii en de Acta Consistorii door. Bij veel gevallen ontbreekt de naam van de "partner in crime". Soms staan die in RA III a of in de Hoge Justitie Kamer. Omdat het ondoenlijk is al deze boeken door te nemen (één jaar RA III a is vaak een centimeter of negen dik) hierbij mijn verzoek: Mocht u toevallig in RA III a of HJK, of in een andere bron, namen tegenkomen van mensen die processen hebben over genoemde zaken: stuur me! Misschien vult het een leeg vakje op.

Antonia Veldhuis, Veenwouden

Grietje Courts getuigt te Amersfoort

Anje G. Bousema-Valkema, Hoevelaken

Grietgen Courts van Groeningen, oud omtrent 20 jaren, verklaart met ware woorden in plaats van met eede, voor notaris Johan van Ingen¹, ten verzoeke van Rijck van Diest, dat zij een jaar gewoond heeft ten huuse van Wouter Evertzn, koeckebacker alhier te Amersfoort, van dewelke zij als nu zal uit haar huire gaan, en dat haer volck binnenshuys dikwijls jegens haar, comparante, hebben geclaecht dat zij haar botter (boter) uit de tonnen misten en dat zij eyntelick (op deselve dach als zij met Fij Princen en Weysche en deselve Fij des nachts daarna in de craem beviel) in de mande van Fij bevonden hadde een doeckgen met botter ende een kanneken met gebrande wijn. Dat zij comparante all 't selve datelick aan haar heerschap (Wouter Evertzn) verthoont heeft en deselve Fij bekende de gebrande wijn aldaar getapt te hebben ende heeft haar comparantes volck 't selve niet verder willen uittreden, sorgende of deselve Fij ietwas over de arbeid van het kind 't welck zij scheen op de hals te krijgen, mocht overkomen. Indien verzocht wil Grietgen dit met de eed gestant doen. Gedaan ter woonplaatse van Rijck van Diest met getuigen Aernt Jochems en Adriaen Rijcxzn.

Noot:

1 Verleden voor notaris Johan van Ingen te Amersfoort, AT 002b002, d.d. 24-4-1612.

Bij de voorplaat

Idee en uitvoering Antonia Veldhuis

Bovenste rij:

- Keimpe (geb. 1851), Geessien (1855-1923) en Geertje Schut (1861-1944). Geertje is de grootmoeder van inzender Tjakke Berg.
- Elizabeth Aafke Boerema (1915-2001) met broer Jan Boerema (1913-1981). Moeder en oom van Hans de Vries.

Middelste rij:

- Douwe Sijbren Veldhuis (1917-1971), vader van Antonia Veldhuis.
- Jan (1915-1922) en Hindrik Kruizinga (1913-1980). Hindrik is de vader van Wil Kruizinga.
- Alberdina Jantina Busscher (1905-1991) moeder van Netty van der Deen-Flikkema.

Onderste rij:

- Zuider Bewaarschool Groningen in 1897, bij het kruisje Garbrand Gerhard Meijer (1893-1979), vader van Kineke Beintema-Meijer.
- Anje Hofman (* 1921), achternicht van Willem Bodde Wzn.

Bestuur van de afd. Groningen

- **Voorzitter (en afgevaardigde)**

G. Zuidema
Zilverlaan 30
9743 RK Groningen
050 – 577 63 63
voorzitter@groningen.ngv.nl

- **Vice-voorzitter en penningmeester**

H. Boels
Stadsweg 47
9791 KA Ten Boer
050 – 302 32 07
penningmeester@groningen.ngv.nl

- **Secretaris (web-coördinator en plv. afgevaardigde)**

E.F. van der Laan
Mudaheerd 102
9737 XD Groningen
050 – 525 76 10
secretaris@groningen.ngv.nl

- **Bestuurslid (PR)**

J.A.P. Waterborg
Vijverweide 27
9791 EA Ten Boer
050 – 302 12 94
pr@groningen.ngv.nl

Afdelingswebsite: <http://groningen.ngv.nl>

J.J.T. Wagenaar
Spiegelstraat 103
9721 JT Groningen
050 – 526 67 01
webmaster@groningen.ngv.nl

Redactie Roots@Groningen

redactie@groningen.ngv.nl

H.J.E. Hartog
Snelliusstraat 28
9727 JN Groningen
050 – 525 33 33

K. Niemeijer
Boerhoorn 56
9841 HZ Vries
0592 – 54 22 62

A. Veldhuis
Dr. A. Plesmanlaan 75
9269 PJ Veenwouden
0511 – 47 58 98

J.A.P. Waterborg
Vijverweide 27
9791 EA Ten Boer
050 – 302 12 94

Contactdienst (CALs)

T.K.J. Wagenaar
Spiegelstraat 103
9721 JT Groningen
050 – 526 67 01
cals@groningen.ngv.nl

Knipseldienst

F. Renssen
Hoofdweg 396
9765 CT Paterswolde
050 – 364 16 10
knipseldienst@groningen.ngv.nl

Kinnen wie joe helpen?		Computer algemeen	Contactdienst	Genealogie beginners	Genealogie gevorderden	HazaData	Heraldiek	Internet	Kadaster	Militairen (Staats leger)	NGV algemeen	Notarieel	ProGen
J.W.H. van Campen	050 – 501 82 14			✓	✓					✓			
Ir. A. Daae	050 – 309 22 93						✓						
H.J.E. Hartog	050 – 525 33 33			✓	✓						✓		
G.W. Kuijk	050 – 403 15 97					✓			✓			✓	
M.J. de Lange	058 – 280 24 85			✓	✓	✓					✓		
P. Molema	079 – 342 36 80	✓				✓		✓					
R.O. Roffel	050 – 577 04 01					✓							
A. Veldhuis	0511 – 47 58 98			✓	✓			✓					
T.K.J. Wagenaar	050 – 526 67 01		✓							✓			✓

Roots@Groningen

ISSN-nummer: 1380-7277

Indien onbestelbaar: Eilko van der Laan, Mudaheerd 102,
9737 XD Groningen